

Basef Amama Pol Nanda'am Mafe'ma Esis Romi

Basef bandami Pol nanda'am mafe'ma esis Romi

- 1:1-17 Basef mali'i Pol nanifela Goda esis Rom sombale'efanai
1:18-3:20 Okom wandafunai Godi napoma epes hiesi, esis Juda
saloma esis owa' Judaisi wapoti'
3:21-4:25 Emi egafis sombale'efa Jisas Kraisi, God nofalas na'i epes
isima bo'wes andeande'
5:1-8:39 Emi epes membale'efana mape opalef etifim maloma
God mape mandanifel maga' maloma Kraisi ea' mohafel wapoti'
malomana mape namipai ma Ambal Ananinai
9:1-11:36 God nihi'ambapa okom ananinai atona nandandepa emi
egafis Anan okom na'iasia ea' na'ipapa anom basefa esis Israel anona
nemafo sope si'imama
12:1-15:13 Waf ape' Kristen mailanai
15:14-16:27 Pol na'i basef akutaimi ea' na'i basefa danifel ananinai
wapoti' nafe'ma esis Kristen sape Romi
-

Basef ofagema Pol na'ipa esis Roma maol aposel anan nanda'anai

1 ¹Ae' Pol ape owina Kraisi Jisas anda' maola anan atona. God nofale
ma enda' maol aposel ea' nosahe'e ma ewalapa basef bu'wami
ananimi.

²⁻⁴Basef amama mape na'ama. Fowa' gani God nanda' basef la'ifimi ea'
na'ipa amam profet Ananimi mawalipasam manda'am mail buk Godi.
Basef amama ma'i Nogalomana ananinai, Jisas Kraisi Dembinai ape'inai.
Anan nataga epen endilisinai nataga wambota aman dembinai king
Deviti. Ea' dei' Ambal Bu'unai Godi nawalapana alihina ma pepel Godi,
anan Nogalomana Ananinai endilisi. Ambal anama nafelona nohafel
hi'agif wapoti'. ⁵Lagof Jisasi atom God nagiambame nanda'e la'ifiwi anda'
maol aposela afela agel Jisas Kraisi lu'una. Anan nanda'am na'ama ma

anona nemaf amam nematawa hiesi sembale'efana sila basef ananiami.
 6Ipe' wapoti' pape paloma amam nematawa isima Kraisi. Ipe' pame' fala Jisas Kraisi ea' pailana pape Ananipei.

7Ipe' epes Romipei, God okom nainailipa nofalepa pape amam nematawa Ananipei etipa. Ae' anda' basef amama mafi'mipei. Ae' a'i God Ahalomapa ape'inai noloma Dembinai ape'inai Jisas Kraisi migiambamepa monda'epa la'ifipa opalef ipe'imi mope awanem.

Pol na'i niti esis Rom

8Ae' a'i ata' ili' i'i basef amama. Ae' anifela God ae'anai ma agel Jisas Kraisi, anifelona ma ipe' wapoti'. Dei' main, esis etap gani hiagoma sa'i basef amama ma ipe' pembale'efana. 9-10 God nogawa maina nemaf anda' betenanai okom ae'anai napoma ipe' anda'mepa beten. Ae' anda' maol Godi aloma okom ae'anai si'ina awalipasa basef bu'wami ma Nogalomana ananinai. Beten ae'anai nape na'ama. Fowa' nimeguf hiami ahali'ana ma efo'o ietilipa. Owa'etin. Dei' wapoti' ahali'ana ma Anan ni'i awi, a'i nonda'me anona eaf efo'o ietilipa.

11 Ae' okom na'i endilisi ma anona nemaf efo'o ietilipa ma enda'epa petaga la'ifipa ease'epa anom amamaga bu'wami Ambal Godi nasi'ipam etini. 12 Amama na'ama. Ae' a'i bale'ef ae'anai nigiangbama ipe' ea' bale'ef ipe'inai nigiangbama ae' nenda' ae' etaga la'ifiwi. Amama monda'apa motaga la'ifipa opalef ape'imi na'ama etin.

13 Ae' a'i ipe' alupipei ata' pegawa nimeguf hiami ae' a'i efe'mago ipe' ea' afi'i ataga dei'. Ea' anom amamaga mahopa eafa ae'. Fowa' ae' agiangbama enis epes owa' Judaisi sape anagoni sataga Kristen saitau la'ifis. Ea' dei' a'i ata' igiangbama ipe' wapoti' si'i agiangbama esis. 14 Ae' wiaf notaome ma igiangbama epes hiesi sembale'efa Kraisi. Wiaf anama na'ama. Kraisi natalowe maol lu'unai dei' ae' egwamana igiangbama epes isima hiesi ma sogawa waf bu'unai Godi. Epes gawaisi soloma isima gawa a'asi wapoti'. 15 Amama atom dei' opaf ae'anai nohafel endilisi ma ewalapa basef bu'wami Godi ma ipe' epes Romipei wapoti'.

Basef bu'wami Godi, amama pepel Ananinai

16 Ae' ina umbamahe ambal aona ewalipasa basef bu'wami Godi, owa'. Ae' embale'efa basef amama bu'wami la'ifiwi endilisi. Dei' main, amama pepel Godi nofa' emi egafis seambale'efanai sotanimani. Esis Juda sembale'efana sali' ea' ipe' hipei owa' Judaipei pagi'. 17 Dei' main, basef amama bu'wami Godi ma'ipapa waf bu'unai ananinai. Anama na'ama. I'i ape' mombale'efa Jisas la'ifipa endilisi, God ni'i ape' bo'wepa andeande'. Ina anona eafa ape' meataga bo'wepa andeande' ma naep ananiami, owa'etin. Bale'ef atona. Eaf si'i Baibel na'i, "Emi egafis sembale'efa Godi, Anan ni'i esis bu'wasi andeande' sope namusi la'ela'ef."

Amam nematawa hiesi sowa' alafugaha God

¹⁸Dei' owagama wapoti' okom numbutinai Godi nape nafi'i heven notaga nondawalap alihina ma waf hianai aonai epes sanda'anai. Anan nogwamasa nimanimi lu'wami ma epes isima hiesi sowa' alafugaha waf bu'unai Ananinai sanda' waf aonai dei' sahafofa basef endilisimi Ananimi. ¹⁹Dei' main, waf hianai Godi ina nandambaho', owa'. Maina waf dende' ma gawa epesi God nihi'ambasana nataga alihina nandawalap. ²⁰Fowa' dambadamba God nanda' amamaga hiami mataga nogota anama nafi'i nataga dei', esis sati amamaga anan nanda'ami. Amamaga amama esis wilama sogawa ma anona waf hianai Godi esis owa' la'ifisa seatolona naepi. Amama na'ama. Esis satolona endilisi waf Godi ofagena, Anan Dembinai nikila' amam dambami hiami mape etapi. Esis sati waf anama naloma pepel lu'unai Ananinai nape la'ela'ef. Ea' amama atom dei' esis ina anona eafa sondahali' sombaho'a waf aonai esis sanda'anai sie'i, "Afa' owa' ogawae." Owa'etin.

²¹Esis sogawa God nape ea' esis ina sogawa sa'i Anan bu'unai endilisi ma sosa'ma agel Ananinai lu'una o sinifelona, owa'. Ukup asasimi mapoma amamaga falafumi atom ea' opalef asasimi ina mataga andeande', owa'. Mataga aom endilisi. ²²Esis aligah maso'as sa'iam sa'i, "Ape' mogawai," ea' esis sataga ukup mahaga magaola waf bu'unai. ²³Ea' sase'ana alafugaha God owa' neaga'i naloma agel lu'unai Ananinai. Esis ina sanda' lotumana sanifelona, owa'. Sambala lawah maim falafumi atom mataga god baso'omainai asasinai mandati si'i amiguf, mafis, iguf maim maloma epes owa' seape namusi la'ela'efi, ea' sanda' lotumam sanifelom.

Waf naninani aonai

²⁴Esis sandaiwa'ma God sowa' alafugahana. Amama atom dei' Anan nakwaha esis ea' ukup asasimi mohafel la'ifim manda'as sanda' waf hianai aonai. Sanda so'a waol sahaomboga alop asasinai. ²⁵Dei' main, esis ukup maso'asa basef Godi endilisimi ea' sagi'ma basef baso'maimi atom maho'ofa basef endilisimi Ananimi. Ea' sanda' lotuma amamaga amama God nanda'ami, ea' Anan, sesambalona. God Anan bu'unai ofagonama amamaga amama hiami, ape' mafela agel ananinai lu'una la'ela'ef endilisi.

²⁶⁻²⁷Ea' God nakwaha esis saila ukup epesi atoma sanda' waf aonai ambagof aomanai. Sanda' waf anama aonai naho'ofa waf daso'amainai. Nematawa waila waf ikiakanai waloma anowa nematawa. Anom amam wapoti' manda'am na'ama etin. Ukup amamumi mohafel endilisi maimaila anom amam malomam monda' waf aonai. Ea' waf anama nahambombaga ukup maloma alop amamunai mandahama waf aonai amam manda'anai.

²⁸Ukup asasimi atom sandaiwa'ma sembale'efa God. Amama atom dei' nape natilis saila ukup awami asasimi atoma sanda' waf naninani aonai owa' andeande'ma epes seanda'anai. ²⁹⁻³⁰Esis sanda' waf hianai naninani aonai nape si'ina ma esis. Ukup mohafel maimaila sofa' amamaga hiami ma esis etis. Waf aonai agufuma anama. Ukup kowalepa amamaga bu'wami awami, ukup aoma soha enis epes, saha enis epes saga', migimigah sambaso'ama sofa' anom amamaga enis epesi ea' sanda' maola saha epes. Waf anama aonai asi'ina endilisi ma esis. Ea' sanda'ipama sa'i basef sawalapama sola'masa basef enis epes ma naep epes hiesi. Esis sataga naumbih saloma God, sa'i basef la'ifimi safela agof asasimi atom. Ukup mandanda' ma waf naninani aonai dambainai. Ea' sosambala basef mamasasi. ³¹Esis ina sagawa waf bu'unai ea' sa'i basef andeande', ea' ina saila basef amama asasimi andeande', owa'. Esis ina ukup maimaila enis epes satilis uwahipis, owa'. ³²Basefa mi'uli Godi bu'unai na'ama na'i, "Epes sanda' waf na'amainai esis sogawa'." Epes isima sogawa mi'uli anama, owa'etin. Sanda' waf anama aonai atona. Ea' ina sanda'ana etin, owa'. Safela agofa enis epes sanda' waf anama aonai sandanifamas.

Basefa kot God anona nemaf nonda'masana notaga alihina bo'ona endilisi

2 ¹Ipe' emi egafipa pa'i enis epes sanda' waf aonai, ofagema ipe'imi atom. Peme', ipe' pa'i basef na'ama, ipe' wapoti' panda'am si'i esis sanda'am. Dei' main, isima ipe' pa'i basef na'ama, ipa panda' waf aonai si'i pa'i esis sanda'anai. ²Ape' mogawa God anona nemaf nonda' kotima epes sanda' waf anama aonai ma basef endilisimi atom. ³Ipe' emi egafipa pa'i enis epes sanda' waf naninani aonai, ipe' wapoti' panda' waf anama. Dei' ipe' ukup mape ma'imama? Ipe' anona nemaf la'ifipama pindihi'ama basef God nonda' kotimasami pefa' pefe'? Owa'etin. ⁴God nanda'epa andeande' endilisi, ea' ata' nape nohafepa nogota launai, ina nagwamepa waf aonai nase'epa nimanimi ulal, owa'. Waf anama bu'unai Godi ipe' ukup ma'i falafunai? Anan nanda'mepa waf anama bu'unai ma ata' pemboma opalef. Al'i ipe' pegawa amama? ⁵Ipe' pesambala basefi, dei' ina ata' pamboma opalef, owa'. Ipe' petagama nimanimi lu'wami mupei'ipa. Ama nemaf okom wandafunai Godi notaga alihina ma kot nowaloga epes hiesi ma basef endilisimi ananimi.

⁶“Nemaf anama anan nowalogamasa waf epesi atona etin, nogwamasana nondahama waf esis sanda'anai.”

⁷Enis epes sape la'ifis la'ela'efa waf bu'unai sagolopa eafa sofa' agof lu'wami, siti nafifili ma sope andeande' la'ela'ef. Epes isima God anona nemaf nonda'as sope andeande' la'ela'ef. ⁸Ea' enis ukup mapoma esis etis sowa' alafugaha basef endilisimi saila waf aonai. Epes isima anona nemaf God okom wandafuna endilisi nondaiwa'masa waf aonai esis sanda'anai.

⁹Epes isima hiesi sanda' waf aonai anona nemaf nimanimi lu'wami motagamas. Esis Juda sili' ea' isima owa' Judaisi wapoti' sigi' solomas.

¹⁰Ea' God anona nemaf nose'asa pe bu'unai ma nafifili noloma agof lu'wami moloma opalef awanemi epes isima hiesi sanda' waf bu'unai. Esis Juda sili' ea' isima owa' Judaisi sigi'. ¹¹Dei' main, Anan nowaloga epes hiesi ma ikwaf bu'unai atona.

¹²Anan okom na'i na'ama. Emi egafis owa' seagawa mi'uli God fowa' naso' Mosesanai, esis sanda' waf aonai, anona nemaf higililas. Ea' epes Juda sogawa mi'uli anama ea'i ma dei' sanda' waf aonai, anona nemaf nowalogasa mi'uli anama atona. ¹³Ina epes isima same' mi'uli etini sataga bo'wes andeande'ma naep Godi, owa'. Emi egafis same' basefa saila mi'uli anama, amama atom anona nemaf God ni'i esis bo'wes andeande'.

¹⁴Epes isima ina Judaisi, waf asasinai na'ama. Esis mi'uli a'as, ea' maina nemaf saila basef mape nomon opalef asasimi, waf anama nataga si'i mi'uli asasinai. Esis mi'uli Godi a'as, ea' endilisi saila waf anama ma opalef asasimi. ¹⁵Waf anama asasinai nihi'ambapa basefa mi'uli anama mape ukup asasimi. Ea' basef mape opalef asasimi nomon, amama wapoti' mihi'ambapa na'ama etin. Dei' main, ukup asasimi ma'iam mihi'ambas alihim na'ama. Anom nimeguf manda' kotimasa waf aonai esis sanda'anai ea' anom nimeguf ukup asasimi ma'i andeande' na'ama etin si'i waf esis sanda'anai. ¹⁶Amama anona nemaf motaga na'ama etina nemaf anama God nowaloga waf hianai epes hiesi sanda'anai. Nemaf anama Anan ni'i wila ma Jisas Krai nope dembinai nogwaloga waf hianai asasinai nandambahi'i noloma basef sa'iam sambahe'ami. Basef bu'wami Godi ae' awalapami amama atom.

**Esis Juda sombale'efa mi'uli anama God fowa' naso'
Mosesanai sa'i mi'uli anama anona nemaf nigiangamas**

¹⁷Ipe' pefala pa'i ipe' Juda pembale'efa mi'uli anama fowa' God naso' Mosesanai la'ifipa nigiangamepa pih'i'ama okom wandafunai Godi. Ea' ipe' pefala agof ipe'imi pa'i, "Ape' mogawa God endilisinai." ¹⁸Ea' ipe' pegawa okom God na'i penda'ana ma pila waf mi'uli anama ma ukup mi'i waf bu'unai pilana. ¹⁹Ipe' pegawana pa'i ipe' epes pegawa basef Godi ma pi'ipa epes isima naep maso'asi ea' pape si'i nagwapina epes isima sape akoti ma pih'i'ambas.

²⁰Ipe' epes gawaipei pawalipa isima gawa a'asi saloma enis epes owa' Judaisi sape si'i awasi ata' sa'wisi. Dei' main, ipe' pegawa pa'i basef endilisimi hiami maloma gawa hianai nape mi'uli anama pelafana pegawana.

²¹Basef amama atom hiami mali'i dei' motanima mila ipe'. Ipe' pawalipa enis epes ea' ipe' owa' ata' pili' piwalipa ipe' etipa? Ipe' pawalipasa basef enis epes pa'i, "Ipe' ina penda' wal, owa'", ea' ae' a'i ipe' wapoti' panda' wali? ²²Ipe' pawalipasa basef ma enis epes pa'i, "Ipe'

ina pehambombaga waf daso'amainai, owa!." Ea' ipe' wapoti' panda' waf anama aonai? Ipe' pandaiwa'ma god baso'omainai ea' pakowalopam amamaga ma'oh ifagw epes sanda' lotuma god anama baso'omainai.

Na'ama ina andeande', owa'. ²³Ipe' pefela agof ipe'imi atom lu'um pa'i, "Ape' mogawa mi'uli Godi fowa' naso' Mosesanai." Ea' ipe' pimbisila' mi'uli anama panda' waf anama atona dei' pahambombaga agel Godi. ²⁴Waf ipe' panda'anai aona si'i basef mail buki ma'iam ma'i, "Ofagema ipe' Judai atom, dei' esis owa' Judaisi sa'i basef sanda' agel Godi findiwana."

**Waf satopa' alopantai ina nagiambama epes, owa'.
Sombale'efa God atona sotaga dambaisi**

²⁵I'i ipe' Juda pembale'efa mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai pilana endilisi, waf anama patopa' alopantai bu'unai. Ea' i'i ipe' pimbisila' mi'uli anama, petaga si'i epes owa' Judaisi ea' petaga na'ama etin si'i ipe' owa' peatopa' alopi. ²⁶Epes isima owa' Judaisi seatopa'masa alopi, esis sape na'ama. I'i esis sila waf anama hianai bu'unai ma mi'uli anama, nambimb sogawa God sotaga si'i isima satopa'mas alopi ma naep Godi. ²⁷Endilisi esis owa' Judaisi nambimb sofa' basef mila ipe' Juda. Dei' main, ipe' pegawa mi'uli anama Godi nape buki ea' patopa' alop ipe'inai ea' pimbisila' mi'uli anama. Ea' esis isima owa' seatopa' alopi saila mi'uli anama.

²⁸I'i ipe' epes Judaipei patopa' alop atona, ipe' ina Juda endilisipei, owa'. Ea' waf anama patopa' alopantai ina waf endilisinai ma ipe', owa'. ²⁹Ipe' epes hipei Juda. I'i opalef ipe'imi motaga dambaim, ipe' Juda endilisipei. Waf patopa' alopantai, God nanda'ana opalef ipe'imi nomon. Amama ina matagama basefa mi'uli nail buki, owa'. Ambal Godi atona nanda'am. Emi egafis senda'am na'ama, esis agof a'asa naep epesi. Ea' esis agof lu'uma naep Godi atom.

God naila basef Ananimi atom

3 ¹Dei' esis Juda sikila' enis epes owa' Judaisi ma maina waf bu'unai? ²Maina waf bu'unai natagama waf anama satopa' alopantai? ³Waf bu'unai hianai natagamana. Waf nali'i anama. God nali' nase'asa basef Ananimi endilisimi atom esis Juda ma sumafiam silam. ³Endilisi, enis ina sombale'efa basef amama andeande'. Ea' dei' ata' si'i main? A'i waf anama aonai esis sanda'anai anona nemaf nonda' God nokwaha basef endilisimi Ananimi? ⁴Owa'etin. Ape' mi'i basef mi'i, epes hiesi sambaso'ami, ea' God atona na'i basef endilisimi la'ela'ef nanda' maol andeande' si'i Baibel na'iam,

"Amam nematawa hiesi seme' basef ine'imi si'i endilisimi atom.
Nemaf anama enis epes si'i sonda'mena basef, ine' nikila'as."

⁵⁻⁶Dei' i'ipipa anom basef ape' epes ukup ma'iami. Basef amama na'ama. Dei' ata' mama? I'i waf aonai ape' manda'anai nawalapa waf bu'unai Godi nataga alihina, ape' nambimb mi'iam mi'imama? Mi'i God nanda' waf aonai okom wandafunai nogwamapa waf aonai ape' manda'anai? Owa'etin. I'i God nonda' waf aonai, dei' Anan nowaloga waf amam nematawa hiesi sanda'anai ma main? Owa'etin. ⁷Enis epes ukup ma'i etin sambaso'am sa'i na'ama sa'i, "I'i epes hiesi siti waf aonai ape' manda'anai noloma waf Godi endilisinai ma sowalogana, sogawa waf Godi nikila' waf ape' manda'anai. Ea' waf ape' manda'anai nawalapa agel Godi lu'una. Ea' na'ama God ina nambimb nogwamapa waf aonai ape' manda'anai, owa'." Owa'etin. Epes isima sambaso'ami. ⁸I'i ape' mila basef amama baso'maimi, mefe' mefe' mi'i,

"Awi, ape' monda' waf aonai ma muwalapai waf bu'unai Godi."

Endilisi, enis epes sambaso'am sa'i basef findiwama ae' sa'i ae' a'iam na'ama. Owa'etin. Epes isima sa'i basef amama, anona nemaf God nogwamasa waf aonai esis sanda'anai.

Ina enin epen bo'wen andeande' nape, owa'etin

⁹Dei' si'i main? Basef amama do'okimi ma'i main? Ma'i ape' Juda mikila' enis epes owa' Judaisi ma waf bu'unai? Owa'etin. Ae' ihi'ambepa basef ea', waf aonai nase'ala ape' hiapai, esis Juda saloma isima owa' Judaisi wapoti'. ¹⁰Baibel na'i na'ama na'i,

"Ina enin epen bo'wen andeande' nape, owa'etin. ¹¹Ina enin epen negawa waf bu'unai. Ina enin epen nanda' maol nagolopa God, owa'. ¹²Epes hiesi sololama eaf bu'unai sataga epes sanda' waf aonai. Ina enin epen nanda' waf bu'unai, owa'. Ina enin atitin bo'wen. ¹³Malogof asasimi mandahama si'i hi'agilif sawa epes saga'i, mindihianama alihim mape. Esis sa'i basef hiami baso'maimi maloma basef hiami mamumami ma sahambobaga enis epes si'i numbut nape igufi naha epes saga'i.

¹⁴La'ela'ef ukup asasimi wandafum endilisi sa'i basef awami atoma sase'a nimanimi enis epes. ¹⁵Esis mehip saha enis epes saga'. ¹⁶La'ela'ef sahambobaga epes hiesi sase'asa nimanimi hiami. ¹⁷Opalef asasimi ina mape awanem seape opalef atifim soloma enis epes, owa'. ¹⁸Esis ina ukup maimaila God umbamahasana ma saila waf Ananinai, owa'."

¹⁹Ea' dei' ape' mogawa maim basef Godi mape mi'uli Anan fowa' naso' Mosesanai na'i ape' Juda mope owina mi'uli anama milana. Ea' ina la'ifipa mailana andeande', owa'. Ea' ina enin epen la'ifina ni'i, "Ae' epen bu'uwei andeande'," owa'etin. Ape' epes hiapai ganima hiagoma, ofagema mapoma ape' ma naep Godi anona nemaf nowaloga ape' nowalapa waf aonai ape' manda'anai. ²⁰Dei' main, waf anama maila mi'uli anama, owa' enin epen atitin anona nemaf nefa' agel epen bu'unai andeande' ma naep Godi, owa'. Mi'uli anama nihi'ambapa waf aonai ape' manda'anai.

Emi egafis sembale'efa Kraisi, esis agof mataga epes bu'wasi Godi

²¹Ea' dei' waf bu'unai Godi nataga alihiguma nandawalap. Anama ina nataga nagi'ma waf saila mi'uli fowa' gani God naso' Mosesanai, owa'. Anama nataga anona eaf na'ama. Basef hiami Godi mail buki mawalapai waf anama. Anom mail mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai ea' anom amam profet hiami manda'anai. ²²Waf anama na'ama. Emi egafis sembale'efa Jisas Kraisi, isima God nofalas na'i epes bu'wasi. Ea' ape' epes hiapai mombale'efa Kraisi, God nanda'apa na'ama etin, esis Juda saloma isima owa' Judaisi wapoti'. ²³Ape' epes hiapai manda' waf aonai mumbisila' mi'uli Godi ea' ina la'ifipama anona nemaf muti mafifili bu'unai Ananinai, owa'. ²⁴Ea' God nati ape' uwahipipa nandahomapa. Ape' mombale'efa Kraisi Jisas ea' God na'i ape' epes bu'upai. Ape' ina mase'ana anom amamaga matalona, owa'. Anan nagiambamapa ma Kraisi Jisas ea' natagahepa natalapa ma mape wafifipa.

²⁵God nihi'ambasana Kraisi Jisas alihina ma amam nematawa hiesi na'ama. Anan naga' esimbel ananiami malo mali'amona okom wandafunai Godi ma nakwaha waf aonai emi egafis sembale'efanai. Ga' Kraisi Jisasi atona dei' God nihi'ambapa waf bu'unai na'ama. Fowa' nanda' esis amam nematawa sa'osa'ombemas ea' ina nogwamasa waf aonai esis sanda'anai, owa'. ²⁶Anan nanda'am na'ama ma nogwamasa waf aonai esis sanda'anai ma dei' nihi'ambapa waf bu'unai ananinai nataga alihiguma. Amama atom dei' ape' mogawa Anan bu'unai endilisi na'i emi egafis sembale'efa Jisasi sataga epes bu'wasi.

²⁷Ea' dei' ape' eaf a'apa ma mefela agof ape'imi atom lu'um, owa'. Eaf anama ea' naso'. Main de'im mahefa eaf anama? A'i waf anama maila mi'uli God naso' Mosesanai? Owa'etin! Waf mombale'efa Jيسانai atona nahopa eaf anama. ²⁸Ape' mogawa emi egafis sembale'efa Jisas atona, God na'i esis sataga epes bu'wasi andeande'. Ea' esis ina saila mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai, owa'.

²⁹Dei' mama? A'i God Anan Dembinai esis Judai atona? Owa'etin. Anan Dembinai esis isima owa' Judaisi wapoti'. ³⁰Dei' main, God anan anama atona. Anan na'i basef atifim mafe'ma epes hiesi. Emi egafis sembale'efa Kraisi Jisasi, nambimb God ni'i esis epes bu'wasi andeande, esis Juda saila waf satopa' alopanai saloma isima owa' Judaisi wapoti'. ³¹Amama atom dei' bale'ef anama ape' ina mi'i ape' matopa' basefa mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai, owa'. Ape' mombale'efa Kraisi Jisas dei' mawalapa basef ofagema ma mi'uli anama.

God na'i Abraham nembale'efana endilisi dei' nataga epen bu'unai

4 ¹Ape' mi'i basefa Abraham akunamapa ape' Judai mi'imama? Anan nanda' maina God na'i anan epen bu'unai? ²Endilisi Abraham

ina nataga epen bu'unai ma nanda' maol bu'unai, owa'. Ea' ina nafela agel ananinai lu'una ma naep Godi, owa'. Anan nembale'efa God na'i epen bu'unai. ³Baibel na'iam na'imama? Na'iam na'ama na'i, "Abraham nombale'efa God ea' God nati bale'ef ananinai na'i anan epen bu'unai."

⁴Ape' mogawa epes sanda' maoli ma sofa' amamaga ma maol sanda'anai, amamaga amama ina mi'iam mi'i mofa'am etin si'i presen, owa'. Amama amamaga satopa' maolami. ⁵Na'ama God ina nati maol bu'unai epes sanda'anai ma ni'i esis epes bu'wasi, owa'. Anan nati emi egafis sembale'efana la'ifisi ma nefalas sanda' waf aonai sataga epes bu'wasi. Ea' God nati bale'ef asasinai dei' na'i esis epes bu'wasi. ⁶Fowa' Devit wapoti' nanda' anom basef mail buk Baibela emi egafis God natilis na'i epes bu'wasi, isima sandanifel. Esis ina sanda' maol, owa'. Sembale'efana etin dei' na'i esis epes bu'wasi. ⁷Devit nanda' basef amama na'i,

“Emi egafis God nakwaha waf aonai esis sanda'anai, epes isima sandanifel. ⁸Emi egafis Dembinai owa' okom nopoma waf aonai esis sanda'anai isima sandanifel.”

⁹Epes isima Devit na'i sandanifel, epes isima satopa' alopi etis? Owa'etin. Isima owa' seatopa' alopi wapoti'. Dei' main, do'ok ae' a'ipipa Baibel na'i na'ama na'i,

“Abraham nembale'efa God ea' God nati bale'ef ananinai na'i anan epen bu'unai.”

¹⁰Dei' Abraham nape na'imama God okom napomana na'i epen bu'unai? Anan nali' natopa' alop ea' o ata' owa' neatopa' alop? Anan ina dei' natopa' alopa God na'i anan epen bu'unai, ata' owa'. ¹¹Fowa' gani Abraham nali' nembale'efa God nofalana epen bu'unai. Ea' nag'i natopa' alop.^a Waf anama natopa' alopanai anona ikwaf God nihi'ambana na'ama na'i nemaf anama ata' owa' neatopa' alopanai God na'i anan epen bu'unai. Amama atom dei' anan nataga akunamas epes hiesi sembale'efa Godi owa' seatopa' alopi. Esis sembale'efa God atona dei' nofalas epes bu'wasi. ¹²Ea' anan akunamas epes isima Juda satopa' alopi wapoti'. Ea' esis ina satopa' alop atona, owa'. Esis saila bo'wagah Abrahami sembale'efa God si'i fowa' anan nembale'efana nogota anama ata' owa' neatopa' alop.

Basef endilisimi God na'iam naloma epes hiesi sembale'efana'i

¹³Fowa' gani God na'i basef endilisimi atom naloma Abraham na'i, “Ae' anona nemaf ese'ena etap hiagoma ine' neloma esis bafasena akusena ine'isi wapoti'.”

a Waf anama Abraham natopa' alopanai anona ikwaf atona nihi'ambasa anan nembale'efa God endilisi. Ea' God nofalana na'i epen bu'unai.

Na'ama Abraham ina naila mi'uli anama God na'i noso' Mosesanai ma dei' na'i basef endilisimi nalomana na'ipana basef amama, ata' owa'. Abraham nali' nembale'efa God dei' nofalana epen bu'unai na'ipana basef amama. ¹⁴Anom basef ma'ipapa amama mali'i na'ama ma'i, I'i epes sila mi'uli Godi ma sofa' amamaga amama God nease'asami, anona nemaf waf anama mombale'efa Godi nowala ea' basef endilisimi amama God na'iam nalomas wapoti' owa' la'ifim, owa'. ¹⁵Dei' main, mi'uli anama nawalapa okom wandafunai Godi ma nose'as nemanimi isima sosambala basefa mi'uli anama. I'i ape' owa' mila basefa mi'uli anama, God okom wandafunai napomapa. I'i mi'uli anama owa', God ina ni'i epes sumbisila' mi'uli anama satopa'ana, owa'.

¹⁶Abraham nembale'efa God. Amama atom dei' God na'ipana basef amama endilisimi atom bu'wami ma ape' mogawa endilisi God na'ipas basef amama wapoti' na'i ape' hiapai bafalomapa Abrahami, nase'apam etin si'i presen. Ina nase'asa epes isima saila mi'uli anama atona, owa'. Emi egafis sembale'efa God na'ama etin si'i Abrahami, esis wapoti'. Anan nali' nembale'efa God nataga bafalomapa nali' endilisi ma ape' hiapai emi egafipa dei' magi' membale'efa God. ¹⁷Si'i Baibel na'i, God fowa' gani na'ipa Abraham na'i,

“Ae' enda'ena nepe bafalomas epes hiesi.”

Abraham anan bafalomapa ape'inai ma naep Godi. Anan nembale'efa God atona nase'asa ambal namunai epes saga'i, ea' nofala amamaga hiami ata' owa' meatagai si'i mataga mape ea'.

¹⁸Abraham ina dei' nati amamaga amama God na'ipanam na'i neanda'ami. Ea' anan nembale'ef endilisi si'i natolom ea'. Amama atom dei' nataga

“Bafalomas esis amam nematawa hiesi.”

Si'i fowa' God na'iam na'i,

“Anona nemaf owagama epes hiesi wambota ine'inai sotaga na'ama.”

¹⁹⁻²⁰Abraham hagona felefele'ma afagof 100-peleim, alop ananinai nowafa si'i naga'i. Ea' waulu'mana Sara hage'w wapoti' asa'w ina la'ifikwa kola awasi, owa'. Abraham okom napoma amama, ea' bale'ef ananinai ina nowala, owa'. Anan nembale'ef la'ifina ma basef God na'i endilisimi nalomana ma amamaga anona nemaf migi' meatagai. Bale'ef atona nanda'ana la'ifina ea' nafela agel Godi lu'una. ²¹Anan nembale'efa God endilisi ma nogawa Anan la'ifinai ma nonda'am na'ama si'i fowa' na'i nonda'ama basef amama endilisimi. ²²Amama atom God okom napoma bale'ef ananinai ea' na'i, “Anan epen bu'unai.”

²³Fowa' anona profet nanda' basef amama mape Baibeli ma'i na'ama ma'i, “God okom napoma anan epen bu'unai.”

Amam profet ina manda' basef amama ma Abraham atona, owa'.

²⁴Manda'ama ape' wapoti'. Ape' membale'efa God nafela Jisas Dembinai

ape'inai nohafel hi'agif. Amama atom God nati bale'ef ape'inai ea' na'i ape' epes bu'upai. ²⁵God nasapa' Jisas nafi'i naga'ma nakwaha waf aonai ape' manda'anai. Ea' nafelona hi'agifa na'i ape' epes bu'upai.

God na'i ape' epes bu'upai

5 ¹Basef ofagema mape mali'i amama, bale'ef ape'inai atona dei' God nofalapa epes bu'upai. Amama atom dei' Dembinai ape'inai Jisas Kraiss nanda'apa mape opalef etifim awanem maloma God. ²Anan atona eafa ape' mombale'efana mope nomona okom Godi nainaila ape' endilisi nandahomapa nefa'apai dei' mape andeande'. Ape' mogawa endilisi mape mohafa anona nemaf God nofa'apa mope molomana miti nafifili Ananinai. Bale'ef anama nanda'apa mandanifel ma amama. ³Ape' ina mandanifela amama atom, owa'. Ape' mandanifela nimanimi meatagamapa wapoti'. Dei' main, ape' mogawa mofa'ama monda'apa la'ifipa. ⁴I'i ape' mitu la'ifipama amamaga amama meagwamba ape'i, God ni'i aho'mapa. Amama atom dei' ape' mogawa endilisi Anan naila basef ananinai andeande' ma nigiambama mope mohafa nafifili pepel ananinai anona nemaf neatagai. ⁵I'i ape' mogawa endilisi na'ama, bale'ef ape'inai ina anona nemaf hegihilana, owa'. Dei' main, God nase'apa Ambal Bu'unai Ananinai ea' waf okom nainailapa nape lu'unu opalef ape'imi.

⁶Amama na'ama. Fowa' ape' ina la'ifipa ma monda' waf bu'unai, nogota anama God nandandepana Kraiss naga'ma ape' mowa' alafugaha Godi. ⁷Ipe' ukup mape ma'imama? Enin epen na'i nega'ma nigiambama emi egalina na'i nila mi'uli Godi? A'i ina enis si'i a'e, owa'. Ea' i'i enin epen bo'wen endilisi, enin wila ma nega' nigiambama enin epen bu'wani. ⁸Ape' ata' manda' waf aonai, Kraiss naga' nagiambama. Ea' dei' God nihi'ambapa okom lu'unai nainaila ape' nandawalap alihina.

⁹Anan naga' esimbel ananinai malo dei' God nofalapa epes bu'upai. Amama atom dei' ape' mogawa endilisi Kraiss natagahepa ma okom wandafunai Godi. ¹⁰Fowa' ape' ata' mape naumbih Godi, ea' dei' nanda'apa mataga alupipai ananipai opalef etifim malomana. Anan nanda'am na'ama ma Nogalomana Ananinai naga'ma ape'. Amama atom dei' ape' mape alupipai Godi mogawa endilisi Kraiss nape namona ma anona nemaf nofa'apa motanimani mofe' molomana mope. ¹¹Ea' ina amama atom, owa'. Ape' mandanifel ma God. Dei' main? Fowa' ape' mape naumbih Ananipai ea' dei' Dembinai ape'inai Jisas Kraiss nali'amona naumbih ape'imi nanda'apa mataga alupipai malomana. Ea' dei' mandanifel ma Anan.

Adam nawalapai ga', ea' Jisas nawalapai ambal namunai

¹²Ape' mogawa amama. Aman atotona nali' nanda' waf aonai, dei' waf aonai nape opalef amam nematawa etapasi hiesi. Ea' dei' waf aonai

nefa'ai ga' nafili, dei' ga' naha epes hiesi saga!. Dei' main, epes hiesi sanda' waf aonai. ¹³Fowa' gani nogota anama God ata' owa' nose'anai mi'uli Ananinai Moses, waf aonai nali' nataga nape etap anae!. I'i basefa mi'uli anama owa'etin, dei' God ina nawaloga epesa waf aonai esis sanda'anai, owa!. ¹⁴Ea' ga' nataga nape nogota anama Adami nafiti' nataga nogota Mosesi. Epes isima hiesi ina sogawa mi'uli God fowa' naso' Mosesanai, owa!. Ea' ga' natagamas saga' hi'alas. Fowa' God nase'ana mi'uli Ananinai Adam, ea' Adam natopa'ana. Enis epes ina satopa'ana si'i Adam natopa'ana, owa!. Ea' ga' natagamas saga' wapoti!. Aman anama Adam nanda' ikwafa aman anona nemaf neatagai. ¹⁵Waf God nandahomapa anai ma Jisas Kraiss naloma waf aonai Adam nanda'anai ina na'ama etin, owa!. Aman anama Adam atotona nanda' waf aonai, dei' nanda' epes hiesi saga!. Ea' God nandahomapa, waf anama nataga lu'una endilisi ma aman atotona Jisas Kraiss. Ea' ape' dei' mofa' amamaga amama presen Godi nikila' ga' anama ea' nataga lu'una endilisi ma nandahoma epes hiesi. ¹⁶Waf bu'unai God nandahomapa anai anama ina nape etifigin naloma waf aonai aman anama atotona nanda'anai, owa!. Aman anama nanda' waf atotona aonai. Ea' God nawalogapa epes hiapai na'i, "Ipe' awepa hi'alepa endilisi."

Ape' manda' waf aonai hianai ea' God okom nainailapa nandahomapa na'i ape' epes bu'upai. ¹⁷Aman anama atotona nanda' waf aonai. Amama atom dei' ga' nataga ma epes hiesi ma aman anama atona. Ea' maol aman anama atotona Jisas Kraiss nanda'anai lu'una endilisi nikila' ga' ma nagiambama epes isima hiesi. Epes isima owagama sope namisi ma sope dembesi si'i king. Epes isima God nandahomas endilisi.

¹⁸Dei' ape' mape na'ama. Fowa' waf aonai atotona nanda' ape' hiapai higilalapa. Ea' na'ama etin waf bu'unai atotona natagahepa ma waf aonai nanda'apa dei' mape namepa. ¹⁹Aman atotona nosambala basef Godi dei' ape' hiapai mape manda' waf aonai. Ea' na'ama etin aman bu'unai atotona naila basef amama andeande' dei' ape' hiapai mataga epes bu'upai ma naep Godi. ²⁰Ea' mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai natagama esis sogawa waf esis sanda'anai aona satopa' mi'uli anama. Ea' esis ina sakwaha waf anama aonai, owa!. Sanda'ana hianai endilisi. Ea' eaf God nandahomasanai nataga lu'una endilisi ma esis. ²¹Fowa' waf aonai nataga lu'una ma ape' hiapai dei' maga!. Ea' dei' waf God nandahomapa anai nikila' waf anama aonai. Anan nandahomapa ea' nofalapa amam nematawa bu'upai ma mofa' ambal namunai nape la'ela'ef ma Dembinai ape'inai Jisas Kraiss.

Ape' maga' maloma Kraiss ea' mofa' ambal namunai malomana

6 ¹Enis epes sambaso'mas sa'i na'ama. Sa'i ape' monda' waf aonai la'ela'ef ma waf God nandahomapanai notaga lu'una. Ape' mi'iam

na'ama o owa'? ²Owa'etin. Waf aonai atotona, dei' ape' maga'. Dei' maina ape' ata' monda' waf aonai atona? Owa'etin, hapainai. ³Ipe' pegawa ape' emi egafipa mofa' baptaisa mape la'ifipa maloma Jisas Kraisa mofa' baptaisa ga' Ananinai. ⁴Baptais anama ape' la'ifipa maloma ga' Jisasi, God nawapa maloma Kraisa hi'agif. Pepel bu'unai Ahalomanai atona nafela Kraisa nohafel hi'agif. Ea' na'ama etina ape' mohafel wapoti' mape la'ifipa manda' waf dambainai ma ambal namunai etap anae'.

Ape' mupe namipai moloma Kraisa mupe la'ela'ef hihif

⁵Ape' la'ifipa maloma Kraisa ga' anama ananinai si'i Anan naga'. Ea' na'ama etin anona nemaf ape' motaga la'ifipa mohafel wapoti' molomana. ⁶Ape' mogawa opalef apimi ape'imi maga' mail lawag usi'inai tu'wanainai maloma Kraisa ea' God natofa waf aonai nanda' maol nape alop ape'inai. Amama atom dei' ape' ina mape owina waf aonai wapoti', owa'. ⁷Dei' main, anona aman naga'i, ina ata' nape owina waf aonai wapoti', owa'.

⁸Ape' maga' maloma Kraisa. Ea' mogawa endilisi aona nemaf mope ambal namunai molomana wapoti'. ⁹Ape' mogawa God nafela Kraisa nohafel hi'agif. Amama atom Anan ina anona nemaf noga' wapoti', owa'. Ga' ina la'ifina natofa Anan, owa'. ¹⁰Anan naga' nemaf atotona ma waf aonai ape' manda'anai ea' ma'um. Ga' anama atona Anan nahambombaga pepel anama ma waf aonai nafe' hi'alana. Anan dei' nape ambal namunai naila okom Godi atona. ¹¹Ea' na'ama etina ipe' wapoti' ukup mopoma ipe' pakwaha waf aonai si'i epes saga'i. Ipe' ukup mopoma ipe' pape la'ifipa paloma Kraisa Jisas pape namipei paloma God.

¹²Ipe' ina pi'i aho'ma waf aonai nope notaga la'ifina numafi ipe', owa'. Na'ama waf anama aonai nohonde'epa ea' pila waf alop atonai. ¹³Ipe' ina pese' lagof bo'wagah ipe'imi mefe'ma penda' waf aonai, owa'. Pese' ipe' pefe'ma God atona moloma ukup ipe'imi hi'ilama anan atona si'i epes sotanima sohafel hi'agif wapoti' sape namisi. Ipe' pese'ana alop wa'ana hi'ilana Goda penda' waf bu'unai. ¹⁴Ipe' pegawa waf aonai ina ata' nape lu'unama ipe' wapoti', owa'. Dei' main, ipe' dei' ina ata' pape owina mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai ma pilana, owa'. Ipe' pape owina waf Godi atona okom nainailapa ma nandahomapa.

Ape' dei' mape manda' maola waf bu'unai

¹⁵Ea' dei' ape' ata' monda'am mi'imama? Ape' ina mape owina mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai, owa'. Ape' dei' mape owina waf anama God nandahomapa etin. Ea' dei' ape' monda' waf aonai? Owa'etin endilisi! ¹⁶I'i ipe' pese' ipe' etipa penda' maol pepe owina aman emi, ipe' la'ifipa ma pilana. I'i ipe' pese' opalefa waf aonai, ipe' pape owina waf anama nonda'epa pega'. Ea' i'i ipe' pese' opalefa waf bu'unai pepe owina

God petaga bu'upei ma naep ananiami. ¹⁷Endilisi, fowa' ipe' pape owina waf aonai nanda'epa panda'ana. Ea' God nanda'epa pape owina basef ananiami pailam ea' pase'ana opalef hi'alama paila basef amama ipe' pefa'ami. Ea' ape' manifela God. ¹⁸Anan natagahepa ma pepel waf aonai, dei' pataga epes panda' maol pape owina waf bu'unai natagahepa ma waf aonai. ¹⁹Ukup ipe'imi ina dei' la'ifim, owa'. Amama atom dei' aila ukup ape' epesi a'iam alihim a'i. Fowa' ipe' ata' pase' alop ipe'inai wa'ana pape owina waf aonai naninani naloma waf hianai sosambala mi'uli Godi ea' nandepa panda'ana. Ea' dei' peso' alop wa'ana hi'ilana pepe owina waf bu'unai ma pepe epes Godi etipa.

²⁰Fowa' ipe' ata' pape owina waf aonai, nogota anama ipe' ata' pape peloloma waf bu'unai. ²¹Ipe' pefa' amamaga maim bu'wami ma waf aonai fowa' panda'anai, ma dei' ipe' ambagof aoma waf anama? Owa'etin. Waf anama nawalapai ga' atona. ²²Ea' dei' God natagahepa ma waf aonai nanda'epa pape panda' maola anan pape owina anan la'ela'ef. Maol anama nola gwa'aimi amama. Ipe' pepe bo'wepa ananipei etipa ma pefa' ambal namunai pepe andeande' la'ela'ef. ²³Waf aonai nagwamasa awami ma isima sanda' maola waf aonai. Awami amama. Esis anona nemaf sog'a' etin higililas. Ea' God dei' nase'apai presen bu'unai etin, anama ambal namunai nape la'ela'efi ma mope la'ifipa moloma Krai Jisas.

**Basef womun etina waf sandaso'amainai na'ipapa dei'
manda' maola waf bu'unai ma opaf dambainai**

7 ¹Ipe' alupipei, ipe' pegawa mi'uli ma waf daso'amainai ea'. Ea' pegawa andeande'ma basef amama dei' a'ipipami. Nogota anama epen ata' nape namin, enin ata' nape owina mi'uli anama. ²Basef ofagema ma mi'uli anama amama. I'i ano'w nemata'w kwaso' amani, ma anan ata' nopan namunai, mi'uli anama ata' newa'ana naloma akwa'w ata' sape etifis. I'i waulunama'w noga', mi'uli anama newa'asi pele'atana kwape wafifi'w. ³Ea' i'i anan aman ata' nope ambal napaina ma waulu'mana kofe' kweaso' anona aman, sofala'w si'i akwa'w kwanda' waf aonai. Ea' i'i aman akwa'unai noga', mi'uli anama ina ata' newa'as etifis wapoti', owa'. Akwa'w kwandatagah kwape wafifi'w. Esis ina si'i basefa akwa'w si'i akwa'w kwanda' so'a wauli, owa'.

⁴Ipe' alupipei ae'ipei, ae' a'i i'ipipa basef amama ofagema. Ape' hiapai mape la'ifipa maloma Krai ea' amama atom dei' maga' ea'. Dei' mi'uli anama God fowa' nase' Mosesanai ina ata' nowa'apa la'ifipa wapoti', owa'. Ape' mape la'ifipa paloma Jisas aman God nafelona nohafel hi'agif wapoti' ea' monda' maol ananinai atona. ⁵Fowa' ata' mape la'ela'efa opalef apimi, mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai nafilai ukup awami ma alop ape'inai. Ea' manda' maola waf aonai nawalapai ga'. ⁶Ea' ape' dei' maga' maloma Krai makwaha amamaga mowa'apa la'ifipa. Ea'

mi'uli anama ina ata' nowa'apa wapoti', owa'. Mape wafifipa. Dei' ape' ina ata' manda' maol maila mi'uli anama amam manda'ana nail buki, owa'. Ape' manda' maola waf dambainai Ambal Bu'unai Godi nanda'anai.

Waf aonai nahambombaga ape'

⁷Mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai nape na'ama. Dei' ape' ata' mi'iam mi'imama? Mi'i mi'uli atona waf aonai o owa'? Owa'etin! Mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai nihi'ambe maina waf aonai ofagena ma egawana. Waf anama kowalasanai nape na'ama. Mi'uli anama na'iam na'ama na'i,

“Ina kowalena ma anom amamaga anona amani, owa'.”

I'i mi'uli anama owa' nihi'ambe na'ama, ae' ina egawa waf aonai kowalasanai, owa'. ⁸Mi'uli anama si'i anama eafa waf aonai nefela okom nanda' ae' kowalema amamaga hiami. I'i mi'uli anama owa'etin, ae' waf aonai a'e. ⁹⁻¹⁰Fowa' gani mi'uli anama ata' owa', nogota anama ata' ape okom nase'e lolaiwi ma waf aonai. Anom nimeguf mafe'ma ae' basef ofagema ma mi'uli anama mafi'mai ae' ea' waf aonai nohafel nafe' ambal ae'anai ea' nahe aga'ma mi'uli anama. Do'ok li' God nanda' mi'uli ananinai ma nefela ambal namunai ea' ae' ine' efa' ambal namunai ma mi'uli anama, owa'. Mi'uli anama nahe aga' etin. ¹¹Dei' main, waf aonai nasopama eafa mi'uli anama ea' nambaso'me. Mi'uli anama nafela okoma ae' nihi'ambe waf aonai nahe aga'. ¹²Ea' ape' mogawa mi'uli atona anan bo'ona andeande'. Basef amama hiami mape mi'uli anama bo'om wapoti'.

¹³A'i mi'uli anama bu'unai nahe aga'? Owa'etin! Waf aonai atona nahe aga'. Ea' amamaga amama si'i anona eafa waf aonai nahe aga' ma waf anama aonai ofagena nataga nandawalap. Ea' mi'uli anama nihi'ambapa waf aonai ofagena, waf anama aona endilisi.

Waf aonai nembalo' ukup ape'imi

¹⁴Ape' mogawa mi'uli anama nafi'i Ambal Bu'unai Godi nihi'ambapa okom Ananinai. Ea' ae' okom apinai nape ina aila okom Godi, owa'. Waf aonai nembale'e anda' maola waf anama aonai. ¹⁵Ea' dei' ae' ina egawa waf ofagena anda'anai, owa'. Waf ae' okom na'inal'iana a'i enda'anai, anama ina anda'ana, owa'. ¹⁶Okom ae'anai atona a'iam na'ama a'i aho'ma mi'uli anama bu'unai ma eme'ana ilana. Owa'etin. Ina ailana, owa'. Ae' andaiwa'ma enda' waf aonai. Ea' anda' waf anama atona. ¹⁷Ea' ina ae' atowe anda'ana, owa'. Waf aonai nape opaf ae'anai nomon, anama atona nanda'am. ¹⁸Ae' egawa opaf ae'anai nomon, ina anom nomonas bu'wami mape, owa'. Opaf anama apinai ae'anai atona nahambombage. Endilisi, ae' okom na'i enda' waf bu'unai atona, owa'. Ina la'ifiwi anda'ana, owa'. ¹⁹⁻²⁰Waf bu'unai okom na'i enda'anai, anama ina anda'ana, owa'. Ea' waf aonai andaiwa'ma eanda'anai, anama atona anda'ana. Ea' ae' egawa ina

ae' aila okom anda' amama, owa'. Waf aonai nape opaf ae'anai nomon, anama atona nanda'e anda'am.

²¹Amama atom dei' ati waf na'amainai nape ae'. Okom na'i enda' waf bu'unai, ea' waf aonai nape opaf ae'anai na'ipi anda'am. ²²Okom atona ae'anai dei' nainaila endilisi mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai andanifamana. ²³Ea' ati anona waf nape alop si'ina wa'ana ae'anai nomon. Ea' waf anama napa' naloma mi'uli anama nape okom ae'anai. Waf anama atona nape alop wa'ana ae'anai nembalo' ae' nanda'e anda' maola waf anama aonai. ²⁴Ea' uwahipiwi! Ae' epen danifel a'e, okom nimaninaiwei. Emi egalin netagahowe ma opaf apinai dei' nahe aga'i? ²⁵Ae' anifela God! Anan atona nanda' Jisas Krai Dembinai ape'inai natagahowe ape wafifiwi.

Dei' ape na'ama. Okom ae'anai atona, ape owin mi'uli anama, ea' opaf apinai ape owina pepel waf aonai.

Krais nakwahomapa waf aonai ea' nase'apa Ambal Bu'unai Godi ma ape'

8 ¹Basef amama mali'i ofagema amama. Ape' amam nematawa mape la'ifipa maloma Krais Jisas, ina ata' anom basef dei' ma God nonda'mapa basef lu'wami mofa' nimanimi ma waf aonai ape' manda'anai, owa'etin. ²Dei' main, pepel Ambal Bu'unai Godi nase'apa ambal namunai ape', anan natagahepa ma pepel waf aonai naloma pepel naga'i. Anan nanda'am na'ama ma Krais Jisas atona ea' mape la'ifipa ma anan dei' mape wafifipa. ³Maol anama mi'uli anama God fowa' naso' Mosesanai owa' la'ifina nonda'ana, God nanda'ana. Dei' main, opalef ape' epesi ina la'ifim. Dei' God nanda' maol anama na'ama. Nasapa'i Nogalomana Ananinai atona nafi'i nataga si'i ape' epes manda' waf aonai. Ama nokwahomapa waf aonai hi'alana. Anan nafi'i ma nokwaha waf aonai ape' epesi noloma nimanimi ma waf anama ea' God nase'anam mapoma anan atona. God nanda'am na'ama dei' nanda' basefa waf aonai ape' manda'anai. ⁴Anan nanda'am na'ama ma ape' mofe' mila waf bu'unai nape mi'uli anama. Dei' main, ape' dei' ina mafe' maila fe' anama opalef apimi, owa'. Mafe' maila fe' dambainai Ambal Bu'unai Godi.

⁵Epes saila waf opalef apimi safi'i, ukup asasimi mape la'ifim maila amamaga amama opalef apimi maimailami. Ea' epes emi egafis safe' saila Ambal Bu'unai Godi, ukup asasimi mape la'ifim maila amamaga okom Ambal Bu'unai na'iami. ⁶I'i ukup epes isima mapoma amamaga awami ma opalef apimi asasimi, amama mawalapai ga' higitilas. Ea' emi egafis ukup asasimi la'ifim mopoma amamaga Ambal Godi, epes isima dei' nape ambal namunai opalef mape awanem. ⁷Emi egafis ukup mila waf apinai, isima sataga naumbih Godi. Dei' main, esis ina sape owina mi'uli hianai Godi, owa'. Ina la'ifisa sila mi'uli anama, owa'.

⁸Emi egafis sape owina waf apinai, epes isima ina la'ifisa sonda' waf

God okom na'ianai, owa'. ⁹I'i Ambal Bu'unai Godi nupaipa, ipe' ina ata' pape owina waf anama apinai aonai ma okom apinai, owa'. Ipe' pape owina waf Ambal Bu'unai Godi. Ea' emi egafis Spirit Ambal Kraisi owa' nopaisi, isima ina epes Kraisi, owa'. ¹⁰Waf aonai fowa' panda'anai naha alop ipe'inai ma anona nemaf pega'. Ea' i'i Kraisi nape nomona ipe', ipe' pape namipei. Dei' main, Kraisi nanda'epa pataga bo'wepa ma naep Godi. ¹¹Fowa' God nafela Jisas notanima nohafel hi'agif. Ea' Ambal ananinai nagiambamepa na'ama. Ipe' epes emi egafipa Ambal Bu'unai Godi napaipa nomon, nase'epa ambal namunai alop ipe'inai wapoti'. Ipe' paga' ea', dei' anan nanda'epa pape namipa.

Ambal Bu'unai Godi nanda'apa mataga awasi ananipai

¹²Ipe' alupipei wambota Kraisi, anom basef magi'ma amama ma'i Kraisi natalepa ma maol lu'unai dei' ape' anona wiaf ata' notaomapa ma mila okom Ambal Bu'unai Godi. Ea' ape' wiaf a'apa ma mofe' mila opaf anama apinai, owa'. ¹³I'i ipe' pefe' pila waf anama opaf apinai, anona nemaf ipe' pega'. I'i ipe' peha waf aonai ipe'inai noga' ma pepel Ambal Bu'unai Godi, anona nemaf pepe namipa. ¹⁴Emi egafis saila wafa Ambal Bu'unai Godi, isima dei' sape awasi Godi wambota ananinai. ¹⁵Dei' main, ipe' ina pefa' Ambal Bu'unai Godi nowa'epa la'ifipa si'i sanda' kalabusi ma ata' umbamehepa wapoti', owa'. Ipe' pefa' Ambal Bu'unai anama nanda'epa pataga awasi Godi. Pepel Ambal Bu'unai atona dei' mofalana ma'i, "Ahalomapa! Ahalomapa!" ¹⁶Ambal Bu'unai Godi atona nape la'ifina ma ape' nagiambama ambagof ape'imi ea' dei' mawalapa basef ma'iam alihim, mape awasi Godi. ¹⁷Ape' mape awasi Godi. Ea' anona nemaf mofa' amamaga bu'wami Ahalomapai moloma amamaga anan nambe'ama Kraisi numafiami mofa'am moloma Kraisi. I'i dei' ape' mofa' nimanimi molomana, anona nemaf mofa' pe bu'unai endilisi nonda'apa mififil molomana.

Anona nemaf ape' mofa' pe bu'unai endilisi mupe mififil moloma Kraisi

¹⁸Ae' okom na'i pe anama bu'unai anona nemaf notaga nondawalapa ape' gani ilif heven, anama anona nemaf nikila' endilisi nimanimi amama ape' dei' mefa'am nogota anae'. ¹⁹Amamaga hiami lu'wami so'umi God nanda'ami maloma ape' epes wapoti' maniga mati endilisi ea' mape mohafa nogota ape'inai ma awasi Godi anona nemaf sotaga sondawalap alihis. ²⁰Dei' amamaga amama lu'um so'um maloma ape' epes ata' mape wafifipa, maol a'apa.^b Ina ape' atepa mola ukup manda'am mape, owa'. God atona nanda'apa mape na'ama nahopapa mape owina anan mape mohafa amamaga lu'wami anona nemaf na'i neanda' ma

b 8:20 Niti Stat 3:17-19.

ape'ami. ²¹Dei' amamaga awami amama hiami mowa' amamaga God nanda'ami maloma ape' epes wapoti' mowa'apa manda'apa folo'walapa aopa. Ea' anona nemaf God notofa amamaga amama awami ea' mofa' nafifili Ananinai mupe wafifipa andeande!. Mofa' amama God nandandepam mapoma wambota ananinai.

²²Ape' mogawa amamaga hiami lu'wami so'umi God nanda'ami mame' nimanimi si'i nemata'w kwa'i kola awani. Ea' amamaga amama malef kwapete' mape mafi'i mataga dei'. ²³Ea' ina amamaga amama atom, owa'. Ape' mogawa ape' epes ananipai wapoti', God okom na'i anona nemaf owagama nigiambama ma mope andeande!. Ea' dei' anan nali' nase'apa Ambal Bu'unai Ananinai. Ambal Anama nase'apana etin. Ea' ape' wapoti' mame' nimanimi mawal malef mape mohafa anona nemaf God nonda'apa motaga awasi Ananipai endilisi. Nemaf anama nese'apa alop dambainai namunai. ²⁴God nofa'apa motanimani dei' mombale'afana mape mohafana nonda'apa motaga endilisi dahama dahama ma amamaga amama bu'wami. Ea' amamaga mape mohafami matolom ea', ape' ina ata' mope mohafam wapoti', owa'. I'i enin epen niti amamaga amama nape nehafami ea', dei' maina ata' nepe nehafam wapoti'? Owa'. ²⁵Ea' amamaga ape' ata' owa' meatulumi ape' mogawa endilisi anona nemaf mofa'ami, amama ape' ukup la'ifim mapomam ea' mape mohafam.

²⁶⁻²⁷Ea' Ambal Bu'unai Godi wapoti' nafi'i nagiambama ape' owa' la'ifipai nanda'apa la'ifipa. Maina nemaf ape' ukup owa' la'ifima mogawa basef amama mahali'anami, Ambal Ananinai nanda' beten nagiambama. Anan nanda' beten ea' anan ina nanda' beten nahali'ana ma anom basef, owa'. Nawal nalef etin nanda' beten. Ea' God nogawa ukup epesi hi'alam nogawa okom Ambal Ananinai wapoti'. Dei' main, nemaf anama Ambal Ananinai nanda' beten na'ama, Anan naila okom Godi nanda' betena ape' epes Ananipai.

²⁸Maim amamaga ma'i meatagamapai, bu'wami awami hiami, God nanda'am manda' maol atom migiambama ape' epes ukup maimaila anani. Ape' epes nofalapa ea' ma monda' maol Ananinai mila okom Ananinai. ²⁹Dei' main, epes isima God fowa' nogawas ea' nosahe'asa sotaga sondati na'ama etin si'i Nogalomana Ananinai ma Anan notaga nope si'i sahalomas dembinai ma esis sahin owan wambota ananinai. ³⁰Epes isima fowa' nosahe'as ea', Anan nofalas wapoti'. Ea' isima nofalas ea'i, Anan na'i esis epes bu'wasi ananisi etis ma naep Ananimi ea' nase'as pepel nafifili ananinai ma anona nemaf seandati si'i Anan.

God okom nainailapa ina nakwahepa, owa'

³¹Ape' mame' basefa amamaga amama bu'wami God nanda'mapami dei' muwataniam mi'imama? I'i God nagiambama, dei' anona nemaf ina enis la'ifisa sohambombagapa, owa'etin. ³²Anan ina umbamahanama

nase'apai Nogalomana ananinai, owa'. Anan nasapa'anai nafi'i ma nagiambama ape' hiapai. Na'ama dei' anona nemaf Anan nose'apai anom amamaga hiami wapoti' moloma anan. ³³Ape' epes nasahe'apa ea', anona nemaf emi egafis si'i ape' epes aopai manda' waf aonai? Owa'etin. God atona na'i ape' epes bu'upai andeande'. ³⁴Anona nemaf ina enis epes sofalapa si'i ape' epes aopai ma God nogwamapa waf aonai ape'inai, owa'. Dei' main, Krai Jisas naga' notanima nohafel wapoti'. Ea' anan nape lagel da'isinai Godi nape la'ifinai ea' nanda' beten nagiambamapa wapoti'.

³⁵Anona nemaf main de'im melefatapa ma mokwaha okom Kraisi nainailapai? I'i nimanimi motagamapa ma mofa' nimanimi ma nolomohapa, klos luwaguf maim a'apa o enis sohapa sonda'apa awepa ma i'i amamaga awami mi'i mohambombagapa, ma enis sohapa moga', anona nemaf amamaga amami melefatapa ma okom Kraisi nainailapa? Owa'etin. ³⁶Endilisi, amamaga na'amaimi anona nemaf motagamapa si'i Baibel na'iam na'i,

“Ape' mape amam nematawa Ine'ipai, amama atom dei' nimeguf hiami sa'i sohapa moga'. Satelepa si'i sipsipa sa'i sohapa moga' etin.”

³⁷Ea' amamaga amama hapaimi. Krai anan okom nainailapa endilisi ea' la'ela'ef nanda'apa la'ifipa mikila' amamaga amama endilisi. ³⁸Ae' egawa endilisi ina anom amamaga la'ifima anona nemaf melefatapa ma okom lu'unai Godi, owa'etin. Nemaf anama ape' moga' o mope, anan okom nainailapa la'ela'ef. Amam ensel maloma amamaga la'ifimi mamumami mape mumafi etapi, opa'wagufeh, ma'akw, naoh, ambagof awami mamumami wapoti' amamaga dei' mapani ea' anom anona nemaf migi' meatagai, amamaga la'ifimi awami, ³⁹amamaga pepel aonai nape ilif etap owini, anom amamaga migi' meafi'i, amamaga amama hiami ina anona nemaf la'ifima melefatapa ma okom lu'unai Godi, owa'etin. Anan okom nainailapa la'ela'ef nihi'ambapa amama ma Krai Jisas Dembinai ape'inai.

Pol okom aona ma esis Israel. Esis hiesi ina sombale'efa God, owa'

9 ¹Basef amama ae' a'iem endilisi, ae' aman Kraisi ea' ina ambase'am, owa'. Ambal Bu'unai Godi nihi'ambe nalome umafi basef mape opaf nomoni mihi'ambe ma'ipi a'i basef endilisimi atom. ²Basef amama na'ama. Opaf ae'anai nimanina endilisi ea' okom na'i nataga aona la'ela'ef. ³Ae' okom na'i endilisi ma a'i God nofa'ai esis alupusi esimbel ae'ami Israel sotanimani. I'i anona eaf nope, ae' enda' betena Kraisa ae' hegigili eho'ofa esis sefe' wambel bu'unai heven, ea' ae' owa'. ⁴Ape' Israel God nandandepapa ea', nanda'apa mataga awasi ananipai ea' na'i aho'ma miti' nafifili ananinai. Anan na'i basef ananimi

endilisimi atom nalomapa ea' nase'apa mi'uli bu'unai ananinai naloma waf endilisinai monda' lotumanai. Ape' mofa' basef amama God na'i endilisimi atomi. ⁵Bafapapa akupapa ape'imi dambami mali'i amama ape'imi atom. Ea' esimbel ape'imi atom, Kraisi nataga epen, anan God nandandepana nasapa'ana nafi'i, nape nali'ma epes saloma amamaga hiami numafiam. Anan God endilisinai ea' mefela agel ananinai la'ela'ef. Endilisi.

God nandandepa esis amam nematawa ananisi atis

⁶Ea' basef amama God na'ipa esis Israel na'i endilisimi atom ina higilalam etin, owa'. Epes sataga wambota Israeli, hiesi ina Israel endilisi God nandandepas ananisi etis, owa'. Esis ina sombale'efana. ⁷Ea' ape' ina mi'iam na'ama mi'i, "Esis sataga esimbel Abrahami esis hiesi sombale'efa God sape batawisana ananisi," owa'. Enis ina sombale'efa Anan, owa'.

Fowa' gani God na'ipana na'ama na'i,

"Esis esimbel Aisaki atom owagama sofa' agel wambota ine'inai."

⁸Amama na'ama. Enis batawis Abrahami ina awasi Godi, owa'. Isima sataga basef amama God na'i endilisimi atom na'ipa Abrahamami, agel napomas ea' bafasana Abrahami endilisi. ⁹Basef amama endilisimi atom ma'i na'ama ma'i,

"Nemaf anama andandepana ea', anona nemaf itanimai ea' Sara kola awani aman."

¹⁰Ea' ina amama atom, owa'. Bafapana biam Rebekai ahalomam atotona ea' Aisak atona ahalomapa ape'inai. ¹¹⁻¹²Na'ama God okom na'i ea' ma waf nandandepa epesi. Anan ina okom na'i maol epes sanda'anai ea' nandandepas, owa'. Bafasana amama biam ata' mape nomona opaf akwa'unai God na'ipakw na'i,

"Nali'i dembinai nope owina awagufunai nag'i. Sahalomana anona nemaf nonda'mana maol owalomana."

God naila okom ananinai atona dei' na'ipakw na'ama. Anan ina okom na'i anona maol bu'unai aonai amam anona nemaf monda'anai, owa'. Anan naila okom ananinai atona na'i basef na'ama. ¹³Amama si'i Baibel na'i,

"Ae' okom nainaila Jekop, ea' Iso andaiwa'mana endilisi."

¹⁴Ea' ape' dei' ata' mi'i main? Mi'i, "God nanda' waf aonai?" Owa'etin!

¹⁵Anan fowa' na'ipa Moses na'i,

"Endilisi, anona nemaf ae' i'i uwahipis emi egafis i'i uwahipisi ea' igiambama emi egafis ae' okom na'i igiambamasi."

¹⁶Ea' ape' ina mi'ukup epesi atom maloma maol epesi atona sanda' God nagiangamapa, owa'. God atona nati ape' uwahipipa dei' okom Ananinai atona nagiangamapa etin. ¹⁷Ea' Baibel na'i God na'ipa dembinai king Fero na'ama na'i,

“Ae' a'i ihi'ambasa pepel ae'anai epes hiesi ma anona nemaf sowalapa agel ae'anai ma etap hiagoma. Amama atom dei' afelena nanda' amamaga amama.”

¹⁸Ape' mogawa i'i God ni'i nigiangbama enin epen etin, anan nigiangbaman. Ea' i'i nosopama okom enin epen, anan nosopama okom ananinai.

Okom wandafunai Godi naloma dahowe ananinai

¹⁹Ea' anona ma ipe' atuwasi ni'ipa ae' na'ama ni'i, “I'i na'ama, dei' maina God ata' na'iam etin na'i epen ofagema mapomana waf aonai anan nanda'anai? Emi la'ifina nesambalo' okom Godi? Owa'etin.”

²⁰Ipe' epes emi egafipa ma pi'i pinifala God? Owa'. A'i malep sanda' nombol sanda'anai la'ifina ninifala aman anama nanda'anai ni'i, “Dei' maina ine' nanda'e na'ama?” Owa'etin. ²¹Aman nanda' malihi nefa'ai anona etap nanda' maloh biam, anona maol bu'unai, anona falafunai maol aonai. Endilisi amama andeande'.

²²God wapoti' nanda'am na'ama etin si'i aman nanda' malihi. Fowa' nanda' epes sataga ea' naila okom ananinai atona na'i aho'ma enis epes sefe' eaf hagililasanai. Esis safe' eaf anama, ea' anan ina nagwamasa waf aonai esis sanda'anai ulal, owa'. Anan ata' nanimbemis nape nohafas nogota laonai ma anona nemaf nohambombagas. Dei' main, anan na'i nowalapa okom wandafunai ananinai notaga alihina noloma pepel ananinai ma epes hiesi sogawana. ²³Anan na'i nowalapam motaga alihim amamaga nafifili bu'unai ananinai ma enis epes anan nati uwahipis sogawam. Epes isima anan naila okom ananinai atona fowa' nandandepasa nose'asa nafifili esis. ²⁴Amama ma'i ape' atepa. Anan nofalapa ea'. Ina nofala enis Juda etis, owa'. Nofala enis owa' Judaisi wapoti'. ²⁵Basef amama aman profet Hosea fowa' gani nanda'ami wapoti' ma'i na'ama ma'i,

“Esis amam nematawa isima fowa' ina epes ae'asi, anona nemaf i'i epes isima ae'asi, ea' epes isima fowa' ae' owa' okom ninilas ese'asa opaf, anona nemaf okom ninilas. ²⁶Ea' wambel ali' a'ipas a'i, 'Ipe' ina epes ae'ipei', anona nemaf wambel anama atona sofalas si'i, 'Awasi God nape namunai la'ela'ef ananisi.’ ”

²⁷Fowa' profet Aisaia nanda' ikwafa esis Israel na'ama na'i,

“I'i esis Israel sotaga hias endilisi si'i wesana na'oh naoh akata, ea' hapaisi. Anona nemaf Dembinai nofa'ai kwawie'is nofa'as sotanimani nokwahomasa waf aonai. ²⁸Anan anona nemaf nonda'masa basef la'ifimi notopa'am mehip nogwamasa nimanimi epes hiesi etapasi hi'ilas.”

²⁹Ea' na'ama etin si'i fowa' Aisaia na'iam esis amam nematawa Israel na'i,

“I’i Dembinai la’ifinai numafi amamaga hiami owa’ neasopama nimanimi epes isima sape etap anae’, anona nemaf ape’ motaga higililapa si’i wambel anama biafina Sodom naloma Gomora. Owa’etin. Anan nasopamam ea!’”

Esis Israel sanda’ maola sofa’ waf bu’unai

³⁰Dei’ ape’ ata’ mi’iam mi’imama? Ape’ mi’iam na’ama mi’i, “Esis owa’ Judaisi ina sanda’ maol lu’unai ma sefa’ waf bu’unai, esis sefa’am ea’. Esis sembale’efa God sefa’ waf anama bu’unai. ³¹Ea’ esis Israel sanda’ maol lu’unai ma saila mi’uli God fowa’ naso’ Mosesanai ma sefa’ waf anama bu’unai, esis ina sefa’ana, owa!’”

³²Dei’ main, esis sandaiwa’ma sembale’efana sofa’ waf bu’unai. Esis ukup ma’i sonda’ maol atona sefa’ana. Na’ama sandasisi’ip anona owap sowa. ³³Amama si’i Baibel na’i,

“Peme! Ae’ ambe’ anona owap^c wambel lu’unai esis Israel agel Saion. Owap anama pepel napaina nohambombaga epes sondasisi’ip sowa. Ea’ emi egafis sembale’efa aman anama, anona nemaf esis ina ukup aom, owa’. Sope sondanifel.”

Esis Israel ina sofa’ waf bu’unai Godi, owa’

10 ¹Alupipei, okom ae’anai na’iam endilisi anda’ betena anona nemaf God nofa’ esis Israel nefa’as nokwahomas waf aonai sotanimani. ²Ae’ egawa esis andeande’ ea’ a’i amama. Esis ukup mohafel endilisi sanda’ maol la’ifinai ma sila God, ea’ esis ina sogawa basef Godi endilisimi andeande’, owa’. ³⁻⁴Esis ukup mahamahasa waf God nanda’anai ma ni’i ape’ epes bu’upai. Ea’ sanda’am sawalapa waf bu’unai asasinai atona saila mi’uli anama God fowa’ naso’ Mosesanai. Ea’ esis ina safe’ owina Goda na’i ape’ epes bu’upai, owa’. Ea’ Krai nafi’i nataga ea’. Amama atom dei’ ape’ ina ata’ mape owina mi’uli anama, owa’. Anan nafi’i nawalapa amam nematawa emi egafis sembale’efa basef Ananimi dei’ God nofalas na’i esis amam nematawa bo’wes andeande’.

⁵Waf anama epen naila mi’uli anama ma God na’i anan bu’unai, Moses fowa’ gani na’iam na’ama na’i,

“Emi egafis saila waf anama hianai andeande’ hi’alana, anona nemaf esis sefa’ ambagof namumi ma saila mi’uli anama.”

⁶Ea’ waf emi egafis sembale’efa God sa’i Anan bu’unai, waf anama na’iam na’ama na’i,

“Ipe’ owa’ ukup mi’i opalef ipe’imi mi’i, ‘Anona nemaf emi egalín nefe’ nilata heven?’ ” ma nihali’ Krai nisila’i, owa’.

^c Basef amama ma’i owap ofagama ma’i Krai. Ea’ esis sowa’ alafugaha Anani silata sanda’ sisi’ipa owap amama sowa. Ea’ isima sembale’efa Kraisi ina ambagof aom, owa’. Esis sope la’ifis andeande’.

⁷ Ea' ipe' owa' pi'iam na'ama pi'i, "Anona nemaf emi egalín nefe' newala wambel epes saga'i?" nihali' Kraís notanimani. Na'ama wapoti' owa'.

⁸ Ea' basef amama ma epes sembale'efa God na'i esis bo'wes ma'i main? Basef amama ma'i na'ama ma'i,

"Basef amama mape felefele'ma ipe', mape maloguf maloma opalef ipe'imi."

Basef ape' mombale'am mawalapam ma'iam amama. ⁹I'i ipe' pawalapa basef amama alihim pi'i Jisas anan Dembinai ma pembale'efa God opalef ipe'imi pi'i God nafelona nohafel hi'agif wapoti', anona nemaf God nofa'ai ipe' wapoti' pitanimani. ¹⁰Dei' main, ape' mombale'ef opalef ape'imi God na'i ape' amam nematawa mataga bu'upai andeande' ea'. Ea' mawalapa bale'ef ape'inai malogof ape'imi God nofa'apa nokwahomapa waf aonai motanimani.

¹¹ Amama si'i Baibel na'i,

"Emi egafis sembale'efa anani, anona nemaf epes isima ina ukup aom, owa'."

¹² Esis Juda saloma isima owa' Judaisi ea' na'ama etin, God Anan Dembinai atotona ape' hiapai. Ea' anan nagiambamapa nase'apa waf bu'unai etina emi egafis sofalona, ¹³si'i Baibel na'i,

"Emi egafis sa'i agel Dembinai ma sofalona, nofa'as nokwahomas waf aonai sotanimani."

¹⁴ Ea' i'i esis owa' seambale'efa anan anona nemaf sofalana sogawana si'imama? Owa'etin. Ea' esis i'i owa' seame' basefa Anan, nambimb sombale'efana si'imama? Ea' i'i enis owa' sie'ipasa basef esis, dei' sogawam si'imama? Owa'etin. ¹⁵I'i God owa' nosapa'i amam amama, dei' amam mefe' mawalapam mi'imama? Owa'etin. Si'i Baibel na'i na'ama na'i,

"Ahalomafa! Maol anama epes sofa'i basef bu'wami ae'ami sifi'i, anama bu'unai endilisi!"

Esis Israel hiesi ina saila basef bu'wami Godi, owa'

¹⁶ Ina Israel hiesi saila basef amama bu'wami Godi, owa'etin. Fowa' profet anama Aisaia na'i na'ama na'i,

"Dembinai, anona nemaf emi egafis sembale'ef basef amama esis seme'ama afa'? Owa'etin."

¹⁷ Ape' mogawa, ape' hiapai mame' basef bu'wami ea' amama atom mafela bale'ef ape'inai. Ea' dei' basef amama mataga maina eaf? Amama mataga amam mawalapa basef Kraisi atom. ¹⁸Ea' ae' a'iam na'ama. A'i esis ina same' basef amama bu'wami? Owa'etin. Esis same'am ea', si'i Baibel na'i,

"Basef mafe' mandahama wambel hiagoma mafe'agon hi'alagon."

- ¹⁹ Ae' etambel a'iam. Al'i esis Israel sogawa basef amama bu'wami o owa'? Owa'etin. Esis sogawa. Moses nali' na'i basef amama na'i,
 “God na'ipa esis Israel na'i, ‘Ae' efa' enis amam nematawa falafisi, esis ina epes la'ifis sataga epes endilisisi, owa'. Ae' efa'asi igiambamas falafis anona nemaf ipe' kowalepama waf bu'unai ae' enda'masana esis. Ae' efa'ai epes isima owa' seagawa ae'i ea' anona nemaf ipe' pitilis ukup aomas.’ ”
- ²⁰ Aisaia ina umbamahana ma na'iam nawalapam, owa'etin. Anan nawalapam na'iam alihim na'ama na'i,
 “Epes isima owa' seagalopa ae', dei' satolowe ea'. Epes isima owa' seahali' ae', dei' ataga andawalapa esis.”
- ²¹ Ea' esis Israel anan ina na'ipas na'ama, owa'. Anan na'ipas anom basef na'i,
 “God na'i, ‘Epes isima satopa' basef sosambala basefi. Nogota launai endilisi ae' efalas anda' lagof iwaumasi. Owa'etin.’ ”

Israel epes hiesi God nagiambama tu'wanis etis

- 11** ¹ Dei' a'i ihali'ipa, God nali'amonas Israel hiesi epes ananisi? Owa'etin! Ae' wapoti' Israeliwei esimbel Abrahami, wambota Benjamini. ² Epes hiesi isima Godi anan fowa' nandandepas ea', ina nali'amonas, owa'. Ipe' pegawa basef Elaijai mail Baibeli. Elaija nanda' beten nanda' kotima esis Israela God, na'i na'ama na'i,
³ “Dembina, esis saha amam profet maga'. Ea' sahambombaga balatagw ine'imi sondolaliminama. Ea' ae' atowe ata' la'ela'ef ape profet anda' maola ine'. Dei' esis sagolopa ae' ma sehe ega'.”
- ⁴ Ea' God nagwamana maim basef Elaija? Anan na'ipana na'i,
 “Ae' efa'ai epes hiesi 7,000-peleis ae'asi, isima ina sanda' lotuma god baso'amunai Baal, owa'.”
- ⁵ Amama na'ama etin si'i dei' wapoti' epes isima tu'wanis sape, God fowa' nati uwahipis nandahomas etin. Amama atom dei' nosahe'as sape epes ananisi etis. ⁶ Anan nati uwahipis nagiambamas etin nandandepas. Anan ina okom na'i anona maol bu'unai esis sanda'anai nandandepas, owa'etin. I'i esis sonda' maol bu'unai ma God nosahe'as, anan ina nati uwahipis nagiambamas etin nandandepas, owa'. I'i na'amai, waf anama nati uwahipisanai anama falafunai atona, owa' endilisinai.
- ⁷ Dei' ape' ata' mi'iam mi'imama? Waf anama God nati epes na'i bo'wes andeande', anama esis Israel sanda' maol lu'unai ma sa'i sofa'anai, ina sofa'ana, owa'. Fowa' God nandandepa esis tu'wanis etis ea' amama atom sofa'ana. Na'ama esis Israel hiesi opalef asasimi maso'as ea', ⁸ si'i buk Baibel na'i,
 “God nanda' opalef asasimi si'i sa'oh. Nanda' naep asasimi ina mati ea' esis ina same' basef ofagema, owa'etin. Sape na'ama etin safi'i sataga dei'.”

⁹Devit wapoti' na'i basef amama atoma waf opalef esis Israeli maso'as ea' na'i,

“Ae' a'i nemaf anama esis sope sea' gwa'aimi lu'wami atom, God nowa'as nogwamasa waf aonai esis sanda'anai si'i mandelef sambe'am mail alialefa mowa' mafis, ea' si'i isalef waiwa sanda'am mapoma mafis.

¹⁰Ae' a'i naep asasimi motaga walufuma ina nambimb siti. Ae' a'i ine' nenda' nimanimi mindiwa alafugah asasimi ma la'ela'ef sope na'ama etin.”

Anona nemaf God nofa'ai esis owa' Judaisi sotanimani wapoti'

¹¹Dei' ae' ahali'ipa. Esis Juda hiesi sandasisi'ip sowa hegililas? Owa'etin! Esis sololama eaf sanda' waf aonai, amama atom dei' God notanima nofa' enis epes owa' Judaisi sotanima safe'ma anan. God nanda'am na'ama ma esis Juda ata' siti waf anama bu'unai nanda'masana esis sololama Anani ma anona nemaf esis Juda kowalasa waf anama bu'unai God nanda'masanai. ¹²Esis Juda sowa' alafugaha God, amama atom dei' anan nagiambama amam nematawa hiesi etapasi sape wambel hiagomai. Esis Juda sololama waf Godi, amama atom dei' God nagiambama isima owa' Judaisi nofa'as sotanimani. Ea' nemaf anama esis Juda hiesi dende'ma ikwaf God okom ma'ianai sotanima sifi'mai anan, esis epes hiesi owa' Judaisi, God nigiambamas endilisi ma nofa'ai hiesi sotanimani.

¹³Dei' ese'epa anom basef ipe' etipa owa' Judapei. God nasapa'e afe'ma anda' maola esis owa' Judaisi si'i ipe'. Ea' andanifela maol anama bu'unai dei' anda'anai. ¹⁴Maol anama ae' okom na'iana endilisi ma efela esis Juda wambota ae'asi ma kowalasa ipe' dei' pape andeande' paloma God. Ama ae' efa' esis Juda tu'wanis etis sotanimani sifi'mai God. ¹⁵Anan nowa' alafuga ma esis, amama atom dei' nofa'ai enis epes etap hiagoma sataga okom atotona salomana. Ama anona nemaf God nose'as opafa esis Juda sotanimani sifi'mai anan, sondanifel endilisi. Nagiambama epes hiesi etap hiagoma sotanima sope andeande' sondanifel si'i sondanifel ma enis epes saga' sotanima sohafel wapoti'.

¹⁶Waf anama esis Juda anona nemaf sotanima sefe'ma God si'i basef wamon etin na'ama ma'i, i'i bret tu'wanina nali'i sanda'ana sase'anana Godi bo'ona, bret si'ina wapoti' Godi bo'ona atona. I'i esis sose'ana nombalef lawagim God, agufunama si'ina wapoti' Godi atona.

¹⁷God nindiwam nelefata anom agof lawah oliv ea' nofa'ai anona agela anona lawag oliv aolupunai nuwataniana lawag anama sawana aof. Ipe' owa' Judapei, ipe' si'i agel lawag anama aolupunai. Amama atom dei' ipe' pefa' amamaga maim bu'wami mataga ma epes isima Juda si'i agel lawag anama aolupunai nofa' ifata nombalef lawag sawana nape aofi.

¹⁸Dei' ipe' owa' Judapei ina pi'i ipe' etipa bu'upei pikila' esis Juda si'i

agof amama God nindiwam, owa'. Ipe' ine pi'i ipe' bu'upei ea' esis epes awasi, owa'. Dei' main, ipe' ina penda' nombalef la'ifim, owa'. Nombalef atom monda' ipe' la'ifipa. ¹⁹A'i ipe' pi'iam na'ama pi'i, "God nindiwa agof amama ma nowatani ape' si'i anona agel lawaginaï."

²⁰Wila, andeande', ea' esis Juda ina sembalef'efana, amama atom dei' nahape'as. Ea' ipe' pembalef'efana dei' pape la'ifipa ma anan. Ea' ipe' owa' pefela agof ipe'imi pi'i ipe' etipa bu'upei, owa'. Ipe' umbamahepa pindumafuma andeande'. ²¹Fowa' God ina na'i aho'ma esis Juda si'i agof amama lawag sawam aof mape la'ela'ef, owa'. Ipe' pindumafuma andeande'. Na'ama nonda'mepas na'ama etin si'i nanda' esis.

²²Ea' ipe' ukup ma'i andeande' okom biefim Godi uwahipimi maloma wandafumi wapoti'. Epes sakwaha waf ananinai, na'ipasa basef la'ifimi. Ea' ipe' God na'i uwahipipei, i'i ipe' pila uwahipimi amama, andeande'. I'i owa', anona nemaf notopa'epa wapoti'. ²³I'i esis Juda sokwaha waf aonai sosambala God, anona nemaf nofa'as sotanimani si'i nowatania agof amama fowa' nindiwami. Endilisi, God la'ifinai ma nonda'ami na'ama. ²⁴Ipe' pegawa fowa' ipe' ata' papani etin si'i lawag oliv aolupunai, ea' God nanda' anona maola ipe' natopa' anona agela lawag anama ea' nowataniana anona lawag oliv bu'unai sawana aofi. God nanda' maol anama. Endilisi, anona nemaf nofa' esis Juda sotanimani si'i agof nindiwam lawag sawana aof nuwataniam motanima mope lawag anama ananinai si'ina si'i notawa. Maol anama ina ahifina ma Anan, owa'.

God nati epes hiesi uwahipis nandahomas

²⁵Alupipei, ae' andaiwa'ma ipe' ukup mohaga mogaola basef amama fowa' mandambahi'i dei' mandawalap alihim. Na'ama ipe' ukup mi'i ma ipe' etipa pi'i, "Ape' mogawa." Basef amama fowa' mandambahi'i na'ama. Esis Israel opalef asasimi maso'as, ea' ina maso'as la'ela'ef mape, owa'. Mefe' mefe' mondahama nogota anama esis owa' Judaisi hiesi sifi'i sefe'ma God dende' ma ikwaf okom ananinai ma'ianai. ²⁶Anona nemaf esis Israel hiesi God nofa'as nokwahomasa waf aonai esis sanda'anai sotanima sifi'mai Anan si'i Baibel na'iam na'i,

"Anona nemaf aman anama nofa'as sotanimani, nupani wambel Saion nifi'i notagaha waf aonai esis wambota Jekopi sanda'anai, waf aonai sesambala basef Godi.

²⁷Anona nemaf ekwaha waf hianai aonai esis sanda'anai, i'ipasa basef endilisimi atom i'iam elomas."

²⁸Esis Juda sosambala basef bu'wami Godi, sataga naumbih ananisi saho'ofa ipe' owa' Judaipei nofa'epa petanimani. Ea' God fowa' nandandepas ea' okom nainailas. Dei' main, anan okom napoma bafasas asasimi ma basef amama endilisimi atom fowa' gani na'iam nalomam.

²⁹I'i God nondandepa enin epen nose'an presen bu'unai, anona nemaf

anan ina nosambala basef amama ni'ipan ni'i hapaimi noho'ofam, owa'etin. Basef amama mope la'ela'ef.

³⁰Fowa' ipe' owa' Judaipei pesambala basef Godi. Ea' esis Juda wapoti' sosambala basef amama. Amama atom dei' ipe' pefa' okom dahowinai Godi. ³¹Ea' na'ama etin dei' esis Juda wapoti' sosambala basef ama dei' sofa' okom anama dahowinai Godi si'i ipe'. ³²God nanda' epes hiesi sope owina waf anama sosambala basef ma anan anona nemaf niti esis hiesi uwahipis nigiangamas na'a.

Ape' mofela agel Godi lu'una

³³Ahalomafa! Okom Godi naloma gawa ananinai bu'unai lu'una endilisi. Ape' epes ina la'ifipa endilisi ma mogawa ofagema basef ananimi moloma okom ananinai hianai, owa'etin. Ape' owa' la'ifipa ma mowalapa basefa anan okom na'iami. Ea' ape' owa' mogawa waf hianai ananinai, owa'.

³⁴Endilisi etis, si'i Baibel na'iam na'i,

“Emi egafis sogawa okom Dembinai? Emi egafis sase'ana nomonas anan? ³⁵Emi egafis sase'ana amamaga anan ama anona nemaf negwamasam? Owa'etin.”

³⁶Anan nanda' amamaga hiami hi'alam mape ilif etapi numafiam. Ea' amamaga amama mape ma mefela agel ananinai atona. Ape' epes hiapai hi'ilapa mefela agel ananinai la'ela'ef. Endilisi.

Ape' mondolali ma God mose'ana alop ape'inai si'ina ma Anan

12 ¹Alupipei, basef amama hiami mali'i endilisimi atom. Amama atom dei' ahali'ipa ma basef la'ifimi ma ipe' ukup mi'i okom lu'unai Godi nainaila ape' nati ape' uwahipipa. Ea' pindilali ma Anan si'i fowa' saha mafis sase'ana pese'ana alop ipe'inai si'ina hi'ilana. Alop ata' nope namona la'ela'ef pese'anana God atona hi'ilana ea' ananinai si'ina, si'i waf Anan okom na'ianai. Ipe' penda'am na'ama, penda' lotu endilisi ma God ukup ipe'imi nomon. ²Ipe' ina pepe na'ama etin si'i saila waf etapanai, owa'. Ipe' pi'i aho'ma God nonda' ukup ipe'imi nomon motaga dambaima waf ipe'inai notaga dambaina wapoti'. Penda'ama pegawa waf endilisinai God okom na'ianai. Waf anama bu'unai atona.

Ape' monda' maol mila gawa bu'unai God nase'apanai

³God nagiangamas na'a, amama atom dei' a'lipipa atona etin. Ipe' pegawa waf naloma gawa ipe'inai nape na'imama, ipe' ina ukup mi'i ipe' etipa bu'upei endilisi, owa'. Ipe' ata' pewaloga ipe' andeande' pendahama bale'ef ipe'inai God nasi'ipanai. ⁴Ape' mogawa alop ape'inai atotona, ea' sa'osa'ona hianai. Ea' anama hianai ina nanda' maol etifina, owa'. Nanda'ana deindei!. ⁵Ea' na'ama etin ape' amam nematawa hiapai mape

la'ifipama paloma Jisas Kraiss, ape' si'i alop atotona. Ea' ape' hiapai atona etin si'i mandagigiambama etin maloma anona alop wa'awa'ana hianai. ⁶God nandahomapa etin nase'apa presen amamaga bu'wami ananiami maloma gawa naninani. I'i God nefela okom enin epeni ma newalapa anom basef, enin newalapam mondahama bale'ef ananinai. ⁷Emi egafis sigiambama esis sahin owani, esis senda' maol anama endilisi sigiambama alupusi. Emi egafis gawaisi ma sihi'ambas si'i tisa, esis senda'ana endilisi sihi'ambas. ⁸Ea' emi egafis segawa ma sefela ukup enis epes, esis senda' maol anama endilisi sefela ukup asasimi. Emi egafis sese'an amamaga enin alupini, esis sese'an hiam. Emi egafis sumafi anona maol, ukup asasimi mohafel endilisi ma maol anama sanda'anai. Emi egafis siti enin alupini uwahipin ma sigiambaman simafian, esis sendanifel sigiambaman.

Waf endilisinai ma ukup mimila esis sahin owan

⁹Ipe' ukup maimaila esis sahin owan, ipe' ukup milas endilisi. Ipe' ina pembaso'am, owa'. Ipe' pewa' alafugah endilisi ma waf aonai, pepe la'ifipa endilisi ma waf bu'unai. ¹⁰Ipe' pese'asa opalef esis sahin owan ukup milas endilisi. Ipe' hipei atona etin pefela agof isima enis epes etis. ¹¹Ipe' penda' maol la'ifipa la'ela'ef ukup mohafel endilisi penda' maol Dembinai. ¹²Ipe' pepe pehafa Dembinai nigiangamepa. Ea' pendanifel etin pupe. I'i nimaniami meatagamepa, pitu la'ifipa. Ea' penda' beten nimeguf hiami la'ela'ef. ¹³I'i amam nematawa Godi amamaga a'as, pigiangamas pese'asam. I'i epes anona wambel laugunasi sifi'i setagamepa, pimafias andeande'.

¹⁴Epes sonda' waf aonai ma ipe', penda' beten pihali' Goda nigiangamas sope andeande'. Penda' betena esis. Ea' ipe' ina penda' beten pihali' Goda nohas, owa'. ¹⁵Epes isima sondanifel, ipe' pendanifel pelomas. Ea' isima salifi, pelef pelomas. ¹⁶Ipe' ukup mopoma sahin owan ipe'isi hi'ilas pepan opalef etifim pelomas, si'i ukup mapoma ipe' etipa. Ipe' ina ukup mi'i ipe' etipa pi'i dembipei, owa'. Pefe' peloma epes isima falafisi. Ipe' ina ukup mi'i ipe' etipa gawaipei, owa'.

¹⁷I'i epes sonda' waf aonai ma ipe', ina pegwamasa waf aonai esis, owa'. Ipe' ukup mopoma waf bu'unai ma naep epes hiesi penda'ana. ¹⁸Ipe' ina ukup mi'i wandaf, owa'. I'i ipe' la'ifipa, pepe opalef etifim pelomas hi'ilas. ¹⁹Ipe' alupipei ae'ipei endilisi, ina pegwamasa waf aonai esis sanda'mepa anai, owa'. Ipe' pese'as sefe'ma Goda okom wandafunai nopoma esis ama nogwamasa waf aonai esis sanda'mepa anai. Dei' main, basef mail Baibeli ma'i,

“Sogwamasa waf aonai ma enis epes sanda' waf aonai, amama maol ae'anai. Ae' atowe anona nemaf egwamasa waf anama aonai esis sanda'mepanai.”

Dembina na'i na'ama.

²⁰Ea' ipe' penda'am si'i Baibel na'i,

“I'i naumbih ipe'isi nolomohas, pese'asa gwa'aimi esis. I'i eap nose'as, pese'asa embel. I'i ipe' penda'am na'ama, anona nemaf penda' esis ambagof aoma waf aonai esis sanda'mapanai.” ²¹Ea' dei' a'ipipa, ipe' ina pepe piti waf aonai nikila' ipe', owa'. Penda' waf bu'unai ma pehagofa waf anama aonai.

Ape' mope owina amam gavman

13 ¹Epes hiesi sope owina amam gavman. Ape' mogawa ina anona gavman nataga na'a, owa'. Maol hianai gavmani nataga lagel Godi atona. Ea' gavman amama hiami mapani, God atona nanda'am mape. ²I'i emi egafis sesambala basef gavmani, esis sesambala waf Godi wapoti'. I'i emi sesambala amam, anona nemaf sofa' nimanimi awami ma waf anama esis sanda'anai. ³Amam gavman ina mapoma maumbelis epes isima sanda' waf bu'unai, owa'. Amam mapoma maumbelis epes isima sanda' waf aonai. I'i ipe' pindaiwa'ma umbamehepama amam gavman, penda' waf bu'unai atona ma amam anona nemaf minifela agof ipe'imi. ⁴Amam gavman manda' maol Godi magiambamepa pepe andeandei'. I'i ipe' penda' waf aonai, ipe' umbamehepamam. Ipe' pegawa bainat anama amam gavman mahapilanai, ina mahapilana na'a, owa'. Manda' maol Godi ma mogwa nimanimi awami ma isima sanda' waf aonai. ⁵Na'ama dei' ape' mope owina gavman. Ea' ina umbamehepama nimanimi awami atom ea' mila basef amamumi, owa'. Ape' mila basef mape opalef ape'imi nomon ma'iami monda'am na'ama.

⁶Amama atom dei' ipe' panda' takis. Dei' main, amam gavman manda'mana maol Godi la'ifim mumafi maol anama atona la'ela'ef. ⁷Ipe' maol anama napomepa ma pese'am amamaga mamumami enis epes, pese'am. Amam mofa'asa takis, pese'ama takis. Amam mofa'asa moni maima motala waf mi'uli gavmani, pese'am. Dembemi hiami manda' maol bu'unai nandahama epes sefela agof amamumi, pefe' owina amam. Ipe' pendanifel ma pefela agofa anom amam, pefela agof amamumi.

Ape' ukup mimila sahin owan ape'isi endilisi

⁸Ipe' ina pewaola anona wiafa moni main notaol ama enin epen, owa'. Ea' anona wiaf atotona notaol ma ape' la'ela'ef. Wiaf anma ukup ipe'imi mimila sahin owan hiesi. Dei' main, emi egafis ukup maimaila enis epes, esis saila mi'uli anama Godi endilisi. ⁹Ape' mogawa mi'uli anama na'iam na'ama na'i, “Ine' owa' nehambombaga waf daso'amainai ea' owa' neha enis amam nematawa sogal, owa' nokowalef, ea' ina kowalena ma amamaga enis epesi, owa'.”

Mi'uli anama naloma mi'uli hianai napani wapoti', ofagena anama atona na'i na'ama na'i,

“Ine' okom ninila enis epes na'ama etin si'i ipe' ukup mapoma ipe' etipa.”

¹⁰Emi egafis ukup maimaila enis epes sase' opalefa esis isima ina sanda' waf aonai ma esis, owa'. Emi egafis ukup maimaila enis epes esis saila mi'uli anama endilisi.

Ape' monda' waf bu'unai mope andeande'

¹¹Ae' a'i ipe' penda' waf anama. Dei' main, ipe' pegawa nogota anae' mapeinai. Nogota anae' ipe' pekwaaha koh pehafel. Ipe' pegawa fowa' ape' mataga mombale'efana dambaipa, nemaf anama God na'i nefa'apa motanimani ata' napani laogon, ea' dei' nataga felefele'. ¹²Owamb na'i hi'ilana ea' felefele'ma lola notaga. Na'ama andeande'ma ape' mokwaaha waf hianai aonai owambunai ma monda' waf bu'unai alipunai pepe la'ifipa si'i mofa' walitapa mahagasa wandafa waf aonai. ¹³Ape' mope andeande' si'i epes sape alipi. Ina mea' embel la'ifimi mohaga mogaol ea' mopan mi'i basef wandafumi, owa'. Ape' ina monda' waf so'a waolanai monda' salamala basef awami. Ape' ina monda' migimigah mopa' ea' kowalepa ma amamaga enis epesi, owa'. ¹⁴Ea' dei' pefa' Dembinai Jisas Kraisi ea' pindawisana si'i luwaguf amama lu'wami sanda' wandafami pefa'ama pelam. Ipe' ina ukup motamea pila ukup awami alop atonaimi, owa'.

Ape' ina mowaloga fe' esis sahin owani, owa'

14 ¹Emi egafis sembale'efana, bale'ef asasinai owa' la'ifina, isima ipe' pese'as opalef ipe'imi pefa'as pifi'i piwisi amam nematawa Kristen. Ea' ina pi'i pifitap pelomasa basef mamumami, owa'. ²Enis epes sembale'afana la'ifis, sa' gwa'aimi mamumami hiami. Ea' bale'ef enis epesi ina la'ifina na'ama ina sa' mafis maim, owa'. ³Ea' epes isima sa' gwa'aimi mamumami, ina ukup aom mopoma epes isima owa' sea' mafisi, owa'. Ea' epes isima owa' sea' mafisi ina ukup aom mopoma epes isima sa' gwa'aimi mamumami sanda' waf aonai, owa'. ⁴Ipe' ina pewaloga enin epen nanda' maola enin epen, owa'. I'i enin nitu la'ifina maol ananinai o newa, amama maol anan Dembinai numafi epen inima. Enin anona nemaf nitu la'ifin. Dei' main, Dembinai ananinai atona nonda'an nitu la'ifin.

⁵Enin epen okom napoma anona nemaf lu'unai endilisi nikila' anom nimeguf hiami. Ea' enin epen na'i nimeguf hiami na'ama etin. Epes isima hiesi atona etin sowaloga ukup asasimi motamea. ⁶Emi egafis ukup mi'i anona nemaf bo'ona endilisi, esis ukup ma' i Dembinai dei' sanda'am na'ama. Ea' emi egafis sa' gwa'aimi mamumami, esis ukup ma'i Dembinai ea' sa'am. Dei' main, esis sanifela God sa'am. Ea' epes isima owa' sea' gwa'aimi mamumami hiami, ukup ma'i Dembinai, dei' sandaiwa'ma anom gwa'aimi. Isima wapoti' sanifela God.

⁷Ape' mogawa la'afena ape' ina enin epen nape etap anae' naila okom ananinai atona nape, owa'. Ea' ina enin epen naila okom ananinai atona naga', owa'. ⁸I'i ape' mope, monda' maola mofela agel Dembinai. I'i moga', moga'ma mofela agel Dembinai. Ea' i'i ape' mope namepa o moga', ape' wambota Dembinai atepa. ⁹Ea' amama atom Krai naga' notanima ambal napaina nohafel wapoti' ma nape Dembinai ma epes isima saga'i saloma isima ata' sape namusi.

¹⁰Dei' maina ipe' pawaloga sahin owan ipe'isi ma waf asasinai ea' pa'ipas basef nimanimi? Na'amai owa'. Ipe' pegawa anona nemaf ape' hiapai hi'ilapa mitu gani God nope nowaloga epes hiesi ea' nowaloga ape'. ¹¹Amama si'i Baibel na'iam na'i,

“Dembinai na'iam na'ama na'i, ‘Ae' a'i endilisi, anona nemaf epes hiesi sindiwa nembawa sotawa sonda' lotuma ae' hi'ilas, ea' sowalapa basef alihim si'iam si'i ae' God endilisiwei.’”

¹²Ea' ape' mogawa ape' hiapai atona etin anona nemaf mi'ipa Goda waf hiami ofagena ape' manda'anai.

Ape' ina monda' anom amamaga mohambombaga sahin owan, owa'

¹³Ea' ipe' ina pewaloga sahin owan ipe'isi ma waf esis sanda'anai wapoti', hapaimi. Ape' ukup mi'i na'ama mi'i ape' ina monda' anona wafa monda' owalomapa ape'inai nowa nonda' waf aonai, owa'. ¹⁴Dembinai Jisas nawalipi egawa amama. Ina anom amamaga gwa'aimi mafis maim aom, owa'. Okom epeni atona na'i anom amamaga aom ea' nendaiwa'ma nogwa'am, amama motaga aoma anan. ¹⁵I'i ipe' pea' anom gwa'aimi ea' dei' pehambombaga enis epes sahin owan ipe'isi, ipe' pegawa, ipe' ukup ina maimaila sahin owan ipe'isi, owa'. Krai naga' ma nofa'ai epes isima ipe'isi sahin owan. Ea' ipe' ina pehambombagas ma gwa'aimi ipe'imi. ¹⁶Ipe' ina penda' anona waf enis sahin owan Kristen sitilipa nenda' ukup asasimi aom, owa'. I'i ipe' pi'i waf anama bu'unai, ipe' ina penda'ana naep asasimi, hapainai. ¹⁷Waf anama sa' gwa'aimi embelanai, anama ina ofagena ma siowis wambota Godi numafias, owa'etin. Anama waf bu'unai naloma opalef awanemi maloma waf sandanifelamanai atona. Ambal Bu'unai Godi nase'apai waf anama. ¹⁸Emi egafis sape sanda' maola Kraisi ma owa' sonda' anona waf nonda' Kristen ukup aom, anona nemaf God okom bo'ona ma waf asasinai ea' enis epes wapoti' sogawa esis epes bu'wasi.

¹⁹Dei' ape' mila waf hianai nonda' ape' mope opalef etifim, ea' waf bu'unai hianai nonda' bale'ef sahin owani notaga la'ifina. ²⁰Ina ukup mopoma gwa'aimi atom ea' pehambombaga maol Godi, owa'. Endilisi, amamaga hiami gwa'aimi bu'wami. Ea' i'i ipe' pea' anom gwa'aimi monda' enin epen newa nenda' waf aonai, ipe' wapoti' panda' waf aonai. ²¹Ina andeande'ma pea' mafis moloma embel wain gwa'aimi maim, o penda' maim amamaga monda' owalomepa nowa ma waf aonai, owa'.

²² Ukup ipe'imi atom mi'i moloma Goda amamaga amama monda' owalomepa nowa. Epes ukup mopoma anom amamaga bu'wami, ukup asasimi ina manda' kotimasa amamaga gwa'aimi maim amama, owa'. Esis sandanifel. ²³ Ea' emi egafis ukup biefima sea'am, ofagema asasimi atom. Dei' main, esis ina sombale'ef la'ifis ma sa'am, owa'. Amamaga hiami epes owa' sombale'efa God sanda'ami, amama awami.

Ape' mila okom Kraisi

15 ¹ Ape' epes mombale'efana la'ifipa, maol ape'inai anama ma miigiambama epes isima bale'ef owa' la'ifinai. Esis ina la'ifisa sofa' nimanimi asasimi, isima ape' miigiambamas mofa' nimanimi asasimi molomas. Ape' ina mila ukup ape'imi atom, owa'. ² Ape' hiapai atona etin monda' maol miigiambama epes sape felefele'ma ape' ma anona nemaf sofa' waf bu'unai sotaga la'ifis. ³ Ape' mogawa Kraisi wapoti' ina naila okom ananinai atona, owa'. Waf aonai natagamana si'i Baibel na'i, Kraisi na'ipa God na'i, "Epes sa'i basef findiwama ine' ea' basef amama atom mafi'i mase'ala ae'." ⁴ Dei' main, basef hiami fowa' amam manda'am mail Baibeli manda'am mawalipa ape'. Basef amama monda'apa motaga la'ifipa mi'i endilisi God niigiambamapa ma mope andeande'. ⁵ Ape' mofa' pepel ma God atona nanda'apa mataga la'ifipa mombale'efana. Ae' a'i anan niigiambamepa pila waf Kraisi Jisasi endilisi pefa' ukup etifim. ⁶ Ama ipe' pepe opalef etifim ea' malogof etifim pefela agel Godi, anan Dembinai ape'inai Jisas Kraisi Ahalomana.

Kraisi nagiambama esis Juda saloma isima owa' Judaisi wapoti'

⁷ Ea' ipe' hipei ukup mimila esis sahin owan pese'asa opalef esis si'i Kraisi wapoti' nase'apa okom ape', ma epes hiesi sefela agel Godi lu'una. ⁸ Ae' a'lipipa na'ama. Kraisi nafi'i nataga nanda' maol nape owina nagiambama esis Juda. Anan nanda'am na'ama ma nihi'ambasa God na'i basef endilisimi atom. Basef amama endilisimi atom fowa' na'iam naloma dambami bafasas akupas asasimi mandawalap alihim. ⁹ Kraisi nanda' maol anama ma nagiambama esis sololama Godi owa' Judaisi wapoti' sogawa God na'i esis uwahipisa sefela agel ananinai lu'una, si'i Baibel na'iam na'i. David na'ipa God na'i,

"Anona nemaf ae' ewalapa basef i'i agel ine'inai ma enis epes owa' Judaisi sololama ine'i. Ea' enda' anom awalef efela agel ine'inai."

¹⁰ Ea' anom basef Baibeli ma'iam na'ama wapoti' ma'i,

"Ipe' epes fowa' peloloma Godi, pendanifel peloma esis wambota Ananinai."

¹¹ Ea' anom basef Baibelimi ma'iam na'ama wapoti' ma'i,

"Ipe' hipei fowa' peloloma Godi, pefela agel Dembinai. Penda' anom awelef pefela agel Ananinai."

¹²Ea' Aisaia wapoti' na'iam na'i,

“Anona nemaf anona aman notaga wambota Jesi. Aman anama notaga nope Dembinai ma esis sololama Godi numafias ea' sombale'efana si'i endilisi anona nemaf anan nigiangbamas.”

¹³Ape' mogawa endilisi God nagiambamapa ma mope andeande'. God anan ofagonama amama. Dei' ae' a'i ipe' pembale'efana nonda' danifel lu'unai noloma opalef awanemi motaga si'ima ipe'. Ea' a'i pepel Ambal Bu'unai Ananinai nonda'epa pegawa endilisi God nigiangbamepa ea' piti pepel Ananinai.

¹⁴Ipe' alupipei ae'ipei, opaf ae'anai egawa endilisi ma ipe' panda' waf bu'unai la'ela'ef ea' pegawa gawa hianai naninani. Ea' ipe' wila ma pese'asa nomonas bu'wami sahin owan. ¹⁵Ea' anom basef ali' a'ipipa amama la'ifimi atom. Ea' ae' ina umbamahe ma a'ipipa basef amama, owa'. A'i efela ukup ipe'imi. Dei' main, God nase'e okoma ae' nagiambame na'a. ¹⁶Ea' anan nanda'e ape anda' maola Krai Jisas anda'am la'afena esis sololama Godi owa' Judaisi. Anda' maol si'i amam mondolali ma Godi awalapa basef bu'wami ananimi. Ae' a'i efa'ai epes isima owa' Judaisi sifi'mai Anan ea' Ambal Bu'unai Ananinai nonda'as sotaga epes Godi etis bo'wes andeande' ese'anas Anan si'i ofa anan okom na'iami endilisi.

¹⁷Ae' ape la'ifiwi aloma Krai Jisas ea' andanifel ma anda' maol Godi.

¹⁸Krai atona nase'e pepel anda' maol anama. Anan nagiambame nanda'e la'ifiwi afe' anda' maol anama lu'unai awalipa esis owa' Judaisi ma silana some' basef ananimi. Ae' andaiwa'ma i'ipipa anom basef, owa'. Amama atom. ¹⁹Ambal Bu'unai Godi nase'e pepel ananinai nanda'e la'ifiwi ma anda' ikwaf la'ifinai naninani. Epes hiesi sati maol anama ea' same' basef Godi sailam. Damba damba anda'am Jerusalem awalapa basef bu'wami ma Krai afe' laogoma hi'alagon etambili etap hiagoma Ilirikum. ²⁰Fowa' damba damba afi'i ataga dei' ae' okom na'i endilisi ma enda' maol Godi ewalapa basef Ananimi bu'wami anagon esis ata' owa' sogawa Kraisi. Ae' andaiwa'ma igi' efe' ewalapam anagon enis epes sali' safe' sawalipasam, owa'. ²¹Ea' ae' a'i ewalapam si'i basef mail Baibeli ma'iam,

“Epes isima owa' enis sefe' sie'ipasa basefa Anan, anona nemaf seme'am sogawana. Ea' epes isima owa' seame' basefanai, anona nemaf seme'am sogawa Anan.”

²²Fowa' anda' maol anama awalipasa basef Kraisi. Maol anama nahopa eaf ae'anai nimeguf hiami ea' ina afe'mago ipe', ata' owa'.

Pol na'i nefe' niti Rom ea' nefe' etap hiagoma Spen wapoti'

²³Ea' dei' maol ae'anai hi'alana na'ae. Afagof hiami ae' okom na'i endilisi ma efe'mago ipe'. ²⁴Amama atom dei' a'i ata' ili' efo'o iti ipe' ea', efe' etap hiagoma Spen. Ea' a'i ata' ipan elomepa anom nimeguf nogota

laona endanifel elomepa ea', ipe' pigiambame pitumi pehapone eaf nafe' Speni.

²⁵Ea' dei' a'i efe' Jerusalem enda' maol igiambama esis amam nematawa Godi. ²⁶Esis Kristen sape etap hiagoma Masedoniai saloma esis Kristen Griki sa'i basef sandame'mam ea' ma sowala amamaga asasimi sonda' tu'wanim mefe' Jerusalem, soso' esis amam nematawa Godi amamaga a'asi. ²⁷Endilisi ukup asasimi atom ma'iam ea' dei' sanda'am na'ama. Ea' ae' a'i esis sowaolamasa anona wiaf notaoma esis Kristen sape Jerusalemi. Fowa' esis Juda sali' sawalipasa basef Godi ma sagiambama ambagof esis isima owa' Judaisi sape etap hiagoma Masedonia saloma esis Griki sapoma. Amama atom dei' andeande'ma esis sogwamasa wiaf anama esis Judai ma amamaga magiambama alopami. ²⁸Ea' ae' a'i ata' enda' maol anama hi'ilana nili'. A'i ata' ese'asa amamaga amama bu'wami esis Jerusalem sofa'am andeande', ila eaf Speni efo'o itilipa. ²⁹Ae' egawa nemaf anama efe'mago ipe', amamaga bu'wami Kraisi mope si'ima ae' efo'o etagamepa i'pipam.

³⁰Ape' mombale'efa Dembinai ape'inai Jisas Kraisi, ea' mogawa Ambal Bu'unai Godi nafela ukup ape'imi ma maimaila esis sahin owan ape'isi. Amama atom dei' a'ipipa basef la'ifimi a'i ipe' penda' maol lu'unai peloma ae' ma penda' betena God ma ae'. ³¹Ipe' penda' betena Anan nigiangbama ae' notagahowe ma lagof enis epes sape etap hiagoma Judiai owa' sombale'efa Kraisi. Ea' ipe' penda' betena God nonda' epes Ananisi sape Jerusalemi sondanifel ma maol anama agiangbamas asa'as otamba amama. ³²I'i God ni'i a'e, efo'o etagamepa epe endanifel endilisi elomepa ata' epoma noma'w mope opalef awanem. ³³God Anan ofagonama opalef awanemi. Ae' a'i Anan nope nolomago ipe' hipei. Endilisi.

Pol na'ipasa nemaf bu'unai amam nematawa hiesi

16 ¹Ae' a'ipipa ma pimafi Fibi andeande', akwa'w heniti'mafa afa'ikwi kwanda' maol kwagiambama esis Kristen sape Senkria. ²Fibi kwape la'ifikwa Dembinai. Ea' ipe' peso' opalefa akwa'w si'i waf bu'unai ape' amam nematawa Godi manda'anai. I'i akwa'w okom nimanina ma anom amamaga, ipe' pigiangbama'w. Dei' main, akwa'w kwagiambama ae' wapoti'.

³Ipe' penda'mas nemaf bu'unai Akwila naloma waulu'mana Prisila ea' pi'ipaso danifel ae'anai. Esis bias ape' mandao'oma manda' maol etin Kraisi Jisasi. Fowa' esis sandandombol endilisi ma sagiangbama ae'. Nemaf anama enis sa'i sehe, esis ina umbamahas, owa'. ⁴Sa'i awi ma soga' sigiangbama ae' epe namowe. Ea' ina ae' atowe anifela esis bias, owa'etin. Esis Kristen hiesi fowa' sololama Godi wapoti', sanifelis. ⁵Ea' ipe' pese'asa nemaf bu'unai ma danifela ae'anai esis Kristen isima safe' sandatama etifigin sape ipat asasinai. Ea' pi'ipago Epainetus nemaf bu'unai ae'anai

anan alupunai ae'anai endilisi. Anan nali' nombale'ef Krai nali'ma epes hiesi etap hiagoma Esia. ⁶Ipe' penda'makwago nemaf bu'unai Maria. Akwa'w kwanda' maol lu'unai ma kwagiambamepa.

⁷Ipe' pese'amo danifel noloma nemaf bu'unai ae'anai ma amam amama Andronikus noloma Junias, amam wapoti' Judaimi si'i ae'. Amam manda' kalabus maloma ae'i. Amam aposel ma'i amam biam manda' maol bu'unai Godi. Amam mali'ma ae' mombale'efa Krai.

⁸Ipe' pi'ipago Ampliatusa nemaf bu'unai ma danifel ae'anai. Anan alupunai ae'anai endilisi ma nape la'ifinama Dembinai.

⁹Pi'ipago Urbanus nemaf bu'unai ae'anai, anan nanda' maol atotona naloma ae' ma maol Krai. Ea' i'ipago Stakisa nemaf bu'unai wapoti'. Anan alupunai ae'anai endilisi. ¹⁰Ea' pi'ipago Apelesa nemaf bu'unai ae'anai, anan agel nandawalapana naila Krai endilisi. Pi'ipasago danifel ma nemaf bu'unai ae'anai ma esis sape ipat atotonai Aristobulusi. ¹¹Pi'ipago Herodiona nemaf bu'unai ae'anai, anan Juda wapoti' si'i ae'. Pi'ipasago danifel ma nemaf bu'unai ae'anai esis wambota atotona Narsisusi sombale'efa Dembinai. ¹²Pi'ipawago nemaf bu'unai ae'anai ma Trifina kwaloma Trifosa, awo biawa wanda' maol lu'unai Dembinai. Pese'akw nemaf bu'unai ae'anai ma Persis, akwa'w alupu'wi ae'akwi endilisi, kwanda' maol lu'unai ma Dembinai.

¹³Pi'ipago Rufusa nemaf bu'unai anan epen bu'unai naloma mama'wana anani'wi ae' wapoti' efala'w mama'we. ¹⁴Pi'ipasago danifel ae'anai ma nemaf bu'unai ma Asinkritus, Flegon, Hermes, Patrobas, maloma Hermas, ea' esis Kristen sape saloma esis. ¹⁵Ipe' pi'ipasago nemaf bu'unai neloma danifel ae'anai ma Filologus noloma Julia, ea' Nereus noloma heniti'mana anani'wi, ea' Olimpas, soloma esis amam nematawa hiesi Godi sape saloma esisi.

¹⁶Waf anama ape' amam nematawa Godi, ipe' hipei atona etin pese'asa lagof esis sahin owan hiesi pinifelis. Amam nematawa Kristen hiesi sape na'ae sanda'mepago nemaf bu'unai sandanifamepa.

Enis epes sanda' esis Kristen sandawal bieffis sanda'as awes

¹⁷Alupipei, ae' a'lipipa basef la'ifimi pindumafuma andeande' pepoma enis epes sanda' waf aonai sanda' ipe' Kristen pendawal bieffipa sosambala basef amama ipe' pefa'ami. Waf anama esis sanda' epes hiesi sanda' waf aonai. Ipe' pese'as alafugah epes isima. ¹⁸Esis ina sanda' maola Dembinai ape'inai Kraisi, owa'etin. Saila ukupa alop asasinai atona. Sanda' basef atom ususihimi ma sambaso'ma opalef sa'ipa epes isima owa' sogawa andeande' waf aonai o bu'unai. ¹⁹Ipe' paila God, dei' epes hiesi sogawepa ea'. Amama atom dei' ae' andanifel ma ipe'. Ae' a'i ipe' pegawa waf bu'unai endilisi, ea' ipe' ina pegawa waf aonai, owa'. ²⁰God anan ofagonama opaf awanena, nogota bandana ma nofa'asa Satan nofe' owina bo'wagah ipe'imi. Ae' ahali' God anda' betena Dembinai ape'inai Jisas Krai nigiangamepa na'a nope la'ela'ef nolomepa.

Enis epes sanda' nemaf bu'unai sa'ipa esis Rom

²¹Wanda' maol atini Timoti anan nasapa'ago danifel ma nemaf bu'unai ma ipe'. Lusius naloma Jeson naloma Sosipater, amam Juda wapoti' si'i ae', amam wapoti' masapa' nemaf bu'unai ma ipe'. ²²Ae' Tertius, efa' malogola Pol anda'ago basef amama. Ae' asapa' basefa nemaf bu'unai mafe'mago ipe' ma agel Dembinai ape'inai. ²³Gaius nasapa'ago danifel nemaf bu'unai ma ipe'. Anan numafi ae' Pol andeande' ipat ananinai, ea' numafi esis Kristen hiesi wapoti' safi'i sandatama etifigin na'ae. Erastus anan nanda' maola gavman numafi otamba taun wambel anama, ea' sahalomapa ape'inai Kwartus, amam biam masapa'o basefa danifel nemaf bu'unai ma ipe'. ²⁴[Ae' anda' betena Dembinai ape'inai Jisas Krai nigiangamepa na'a numafipa ma nope nolomago ipe' hipei. Endilisi.]

Ape' mefela agel Godi

²⁵⁻²⁶Ape' mefela agel Godi lu'una. Anan la'ifinai ma nonda'epa petaga la'ifipa ma basef bu'wami ananinai awalapami, amama basef bu'wami ma'i Jisas Krai. Basef amama fowa' nimeguf hiami ata' mape mandambaho', ea' dei' mataga alihima basef amama fowa' amam profet manda'ami afa' wawalapam alihim. God nape namunai la'ela'ef na'i basef la'ifimi ma basef amama bu'wami dei' mataga mandawalap alihima epes hiesi etap anama hiagoma ma esis hiesi sembale'efana. ²⁷Anan atotona nogawa endilisi. Ape' mefela agel ananinai la'ela'ef. Jisas Krai atona nogiangamepa monda'am na'ama. Endilisi.